

חוק ארגון הפיקוח על העבודה התשי"ד-1954

ותקנותיו:

- ועדות בטיחות ונאמני בטיחות, התשכ"א-1960
 - פעולה מונעת, התשס"א-2001
 - מועצת המוסד לבטיחות ולגיהות, התשכ"ג-1963
 - תכנית בטיחות, התשמ"ד-1984
 - מסירת מידע והדרכת עובדים, התשנ"ט-1999
 - ממונים על הבטיחות, התשנ"ו-1996
- תקנות העבירות המינהליות -
קנס מינהלי בטיחות בעבודה, התשנ"ו-1995

המוסד לבטיחות ולגיהות
מחלקת הוצאה לאור
יולי 2002

קוד: ח-052

קובץ התקנות הזה הוא פרסום של המוסד
לבטיחות ולגיהות ואיננו פרסום רשמי.
אם קיימים הבדלים בין הנוסח המובא כאן
לבין הנוסח אשר פורסם ב"רשומות" - הנוסח
של רשומות הוא הקובע.

תוכן

חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954

עמוד	פרק ראשון: שירות הפיקוח
9	1. הקמת שירות הפיקוח ותפקידיו
10	2. מנגנון השירות
10	3. סמכויות מפקח עבודה
11	4. העתק דינים וחשבונות
12	5. עזרת מומחים
12	6. צווי בטיחות
13	7. תוקף צו בטיחות
13	8. ביצוע צו בטיחות
14	א8. צו שיפור
14	ב8. ערעור
15	ג8. עונשין וקנס מינהלי
15	ד8. תקנות בטיחות
16	ה8. מידע והכשרה בטיחותית
16	ו8. תחולה על מעליות שאינן במפעל

פרק שני: נאמנים, ועדות וממונים על בטיחות

17	9. הגדרות
17	10. הקמת ועדות בטיחות
18	11. הרכבת ועדת בטיחות
18	12. הודעה על ועדת בטיחות
19	13. סדרי עבודתה של ועדת בטיחות
19	14. חובות וסמכויות של ועדת בטיחות
20	15. קשר בין ועדת הבטיחות לבין מפקח עבודה
20	16. פגיעה בכללי בטיחות
21	17. חובות המעביד כלפי ועדת בטיחות

18	העברת סמכויות	21
19	נאמני בטיחות במפעל שקיימת בו ועדת בטיחות	21
20	נאמני בטיחות במפעל שאין בו ועדת בטיחות	22
21	הודעה על נאמן בטיחות ותחילת כהונתו	22
22	חובות וסמכויות של נאמן בטיחות	22
23	חובות המעביד	23
24	הגנה על נאמן בטיחות	23
25	ממונה על בטיחות	23

פרק שלישי: המוסד לבטיחות ולגיהות

26	המוסד לבטיחות ולגיהות	24
27	פעולות המוסד	24
28	מועצת המוסד	24
29	ועדות	25
30	יושב ראש המועצה	25
31	נוהל	25
32	מינהלת המוסד	25
33	תקציב המוסד	26
34	הכנסות המוסד	26
34א	משלוח מסמכים למוסד	26

פרק שלישי 1: פעולה מונעת ומחקר בבריאות ובבטיחות בעבודה

34ב	פעולה מונעת ומחקר בתחום הבריאות והבטיחות בעבודה ...	27

פרק רביעי: שונות

35	שמירת סוד	28
36	עונשין	28
37	העברה מכהונה	29
38	משלוח חנינם בדואר	29
39	קיום מינויים	29
40	הגבלת תחולה	30
41	ביטול	30

42.	שמירת דינים וחובות.....	30
43.	תקנות.....	30
44.	הוראות מעבר.....	30

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ועדות בטיחות ונאמני בטיחות), התשכ"א-1960

1.	מינוי נציגי עובדים ונאמנים.....	32
2.	קשר בין ועדת בטיחות ובין ועד עובדים ומועצת ייצור.....	32
3.	בחירת נציגי עובדים ונאמנים.....	32
4.	סגולות חברי ועדת בטיחות ונאמנים.....	32
5.	תקופת כהונה.....	33
א5.	מועדי התכנסות ועדות הבטיחות.....	33
6.	אישור פעולות.....	33
7.	הוראות מעבר.....	33
8.	השם.....	33

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (פעולה מונעת), התשס"א-2001

1.	הגדרות.....	34
2.	פעולה מונעת.....	35
3.	האחראי על הפעולה המונעת.....	35
4.	ועדה מייעצת.....	35
5.	תכנית עבודה שנתית.....	36
6.	מקומות לביצוע פעולה מונעת והיקפה.....	37
7.	ועדת הקצאה.....	37
8.	תיקון תקנות מס מקביל (שירותי בריאות בעבודה).....	38
9.	תחילה.....	38
10.	הוראת מעבר.....	38

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מועצת המוסד לבריאות וגיהות), התשכ"ג-1963

1.	תקופת כהונת המועצה	39
2.	הפסקת חברות במועצה	39
3.	כינוס המועצה	40
4.	קביעת סדר היום	40
5.	שינויים בסדר היום	40
6.	הזמנות	40
7.	מנין חוקי	41
8.	הנהלת ישיבות	41
9.	סדר הדיונים	42
10.	קבלת החלטות	42
11.	סדרי הצבעה	42
12.	פרוטוקול	42
13.	אישור הפרוטוקול	43
14.	זכות עיון	43
15.	מינוי ועדות	43
16.	כינוס ועדות וסדר עבודתן	43
17.	תפקידי המינהלה	44
18.	תחילה	44
45	הודעה על מוסדות נוגעים בדבר	

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית בטיחות), התשמ"ד-1984

1.	חובת הכנת תכנית בטיחות	46
2.	המועד להכנת תכנית בטיחות	47
3.	הוראות חובה בתכנית בטיחות	47

48	עדכון תכנית בטיחות	4.
48	הכנת תכנית בטיחות	5.
48	הבאת תכנית הבטיחות לידיעת ועדת הבטיחות והעובדים	6.
49	חוקת אחריות	7.
49	עונשין	8.
49	שמירת דינים	9.
49	תוקף	10.
50	תוספת (סעיף 1(2))	

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשנ"ט-1999

51	הגדרות	1.
52	מסירת מידע בדבר סיכונים	2.
52	הדרכת עובדים	3.
53	הדרכת נאמני בטיחות	4.
53	שכר ותשלומים אחרים	5.
53	פנקס הדרכה	6.
54	תמצית מידע בכתב	7.
54	סימון ושילוט	8.
54	הודעה	9.
55	איסורים	10.
55	תוצאות בדיקה סביבתית	11.
55	בדיקה רפואית	12.
56	חובות העובד	13.
56	פרסום שם הממונה על הבטיחות ומפקח העבודה	14.
56	עונשין	15.
56	הגנה	16.
57	תחילה	17.

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996

58	הגדרות	1.
59	חובת קיום אישור כשירות	2.
59	מתן אישור כשירות	3.
60	חובת מינוי ממונה על הבטיחות	4.
61	מינוי ממונה על הבטיחות	5.
61	הודעה על המינוי	6.
62	התנגדות למינוי	7.
63	פסילת מינוי ממונה על הבטיחות	8.
64	ערר	9.
65	תפקידיו וסמכויותיו של ממונה על הבטיחות	10.
67	חובות המעביד	11.
68	פטור	12.
68	עונשין	12א.
68	ביטול	13.
68	תחילה	14.
69	הוראות מעבר	15.
69	תוספת ראשונה (תקנה 1, הגדרת "חקלאות")	69.
70	תוספת שניה (תקנה 4(2))	70.
70	תוספת שלישית (תקנה 5(ב))	70.
71	תוספת רביעית (תקנה 6(א))	71.

תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי - בטיחות בעבודה), התשנ"ו-1995

74	עבירה מינהלית	1.
74	קנס מינהלי קצוב	2.
74	עבירה מינהלית חוזרת	3.
74	תחילה	4.
75	תוספת (תקנות 1 ו-2)	75.

חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954*

פרק ראשון: שירות הפיקוח

1. הקמת שירות הפיקוח ותפקידיו

- יוקם שירות פיקוח על העבודה (להלן - השירות), שמתפקידו -
- (1) לפקח על קיום כל חיקוק שביצעו בידי שר העבודה והשר הטיל על השירות, בהודעה שפורסמה ברשומות את הפיקוח על קיומו;
 - (2) לפקח על הבטיחות בעבודה (להלן - בטיחות), על הגיהות המקצועית (להלן - גיהות) ועל הרווחה במקומות שבהם עובדים בני אדם לצרכי עסק או משלח יד או במקומות המיועדים לכך, ולהדריך באלה את העובדים ואת המעבידים;
 - (3) למלא כל תפקיד אחר שיטיל עליו שר העבודה בשטח הבטיחות, הגיהות, הרווחה וסידורי העבודה.

* נתקבל בכנסת ביום כ"ו באב תשי"ד (25 באוגוסט 1954); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בהי"ח 206, תשי"ד, עמ' 230.

* ס"ח 164, ה' באלול התשי"ד, 3.9.1954, עמ' 202;
ס"ח 553, ח' בניסן התשנ"ט, 27.3.1969, עמ' 78;
ס"ח 1051, כ"ח באייר התשמ"ב, 21.5.1982, עמ' 162;
ס"ח 1057, ט"ו באב התשמ"ב, 4.8.1982, עמ' 205;
ס"ח 1160, ט' בחשון התשמ"ו, 24.10.1985, עמ' 36;
ס"ח 1286, כ"ט באלול התשמ"ט, 29.9.1989, עמ' 113;
ס"ח 1607, כ"ח בטבת התשנ"ז, 7.1.1997, עמ' 44;
ס"ח 1645, י"ז בטבת התשנ"ח, 15.1.1998, עמ' 92.

2. מנגנון השירות

- (א) מנגנון השירות יהיה מורכב ממפקחי עבודה שימונו על-ידי שר העבודה, דרך כלל או לענפי פעולה מסויימים או לתפקידים מסויימים.
- (ב) שר העבודה ימנה מבין מפקחי העבודה מפקח עבודה ראשי (להלן - מפקח עבודה ראשי), סגן מפקח עבודה ראשי ומפקחי עבודה אזוריים (להלן - מפקח עבודה אזורי). מפקח עבודה ראשי ראשי ראשי לאצול מסמכויותיו על-פי כל דין לסגן מפקח עבודה ראשי או מפקח עבודה אזורי.
- (ג) הודעה על כל מינוי לפי סעיף קטן (א) ו-(ב) ועל מענם של מפקחי עבודה אזוריים תפורסם ברשומות; ורשאי השר לקבוע בהודעה את המרחב שיראוהו כתחום פעולתו של מפקח עבודה אזורי.

3. סמכויות מפקח עבודה

- בנוסף לכל סמכות הנתונה למפקח עבודה בכל חיקוק, נתונות לו לשם מילוי תפקידיו סמכויות אלה:
- (1) להיכנס בכל עת לכל מקום שיש לו יסוד להניח כי מועבדים בו בני אדם, או שהם עומדים להיות מועבדים בו, אם נעשית בו עבודה לצרכי עסק או משלח יד (להלן - בפרק זה - מקום עבודה);
 - (2) לבדוק במקום עבודה את סדרי העבודה ואת סידורי הבטיחות, הגיהות והרווחה, ובין השאר גם את המתקנים, המכונות, הציוד ותהליכי העבודה;
 - (3) לברר את הסיבות והנסיבות של תאונות עבודה;

- (4) לחקור - בין לבדו ובין בפני אדם אחר - בכל ענין שהוא מתפקידי השירות, כל אדם הנמצא במקום עבודה, וכל אדם שיש למפקח יסוד להניח שהוא עובד או עבד במקום עבודה, אך לא יידרש אדם לתשובה או לעדות העלולות להפלילו; מפקח עבודה רשאי לרשום בפרוטוקול את תשובותיו והודעותיו של הנחקר, ודין הפרוטוקול כדין הודעה שנרשמה לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצידורה הפלילית (עדות)¹, והסעיפים 3 ו-4 לאותה פקודה חלים עליו;
- (5) לבדוק כל פנקס, תעודה, דין וחשבון או מסמך אחר, שניהולם, קיומם או הגשתם היא חובה על פי חיקוק שביצעו בידי שר העבודה. ולהעתיק מהם;
- (6) ליטול דוגמה של מוצר, מוצר ביניים או חומר גלמי לאחר שהודיע על כך למחזיק במקום העבודה, וכן לצלם כל חומר, מיתקן, מכונה, מבנה או תהליך עבודה;
- (7) באישור מפקח עבודה אזורי, להורות למחזיק במקום העבודה לערוך בדיקה שיורה עליה, של מוצר, מוצר ביניים או חומר גלמי, ולמסור לו את תוצאות הבדיקה תוך תקופה שיקבע המפקח;
- (8) להיות מלווה על-ידי שוטר, אם יש לו יסוד לחשוד להפרעה בביצוע תפקידו.

4. העתק דינים וחשבונות

לא ימסור מפקח עבודה העתק דין וחשבון שערך, או קטעים ממנו, אלא על דעת מפקח העבודה הראשי.

1. חוקי אי"י, כרך א', פרק ל"ד, עמ' 439.

5. עזרת מומחים

היה מפקח עבודה סבור, כי שלומם או בריאותם של בני אדם העובדים במקום עבודה נתון בסכנה מחמת העבודה או תהליכה, מחמת מצב המכונות או המתקנים או הציוד, או מחמת דרך השימוש בהם, או מכל סיבה אחרת, רשאי הוא להביא מומחה מקצועי לאותו מקום על מנת שיעשה בפניו את הבדיקות שהוא עצמו רשאי לעשותן.

6. צווי בטיחות

(א) שוכנע מפקח עבודה אזורי, בין מפעולות עצמו ובין על סמך דין וחשבון של מפקח עבודה כי טיבם, מבנם או מקומם של מכונה, ציוד, מתקן או חומר המשמשים או העומדים לשמש במקום עבודה, יש בהם סכנה לשלומם או לבריאותם של אדם, או כי תהליך או מעשה פלוני או מתדל פלוני במקום עבודה מסכנים שלום אדם או בריאותו, רשאי הוא לעשות בצו, אחד מאלה:

(1) לאסור את השימוש במכונה, במתקן, בציוד או בחומר או בחלק מאלה כמפורט בצו, או לאסור את השימוש עד שהורחק גורם הסכנה וניתן על כך אישור מאת מפקח עבודה;

(2) לחייב את המחזיק במקום העבודה לנקוט, תוך הזמן הנקוב בצו, אמצעים כמפורט בצו לשם הרחקת הסכנה.

(ב) מקום שאין הסכנה תכופה לא יתן מפקח עבודה אזורי צו לפי סעיף זה, אלא אם נתן למחזיק במקום העבודה הזדמנות נאותה להשמיע טענותיו.

- (ג) צו לפי סעיף זה ייחתם על-ידי מפקח עבודה אזורי ויישלח בדואר רשום, או ימסר לידי המחזיק במקום העבודה או יודבק באופן הנראה לעין במקום העבודה. טעות בנקיבת שמו של המחזיק לא תפגע בחוקיותו של צו שנמסר או שהודבק כאמור.
- (ד) מפקח עבודה ראשי רשאי להסמיך בכתב מפקח עבודה פלוני בסמכויות הנתונות למפקח עבודה אזורי לפי סעיף זה.

7. תוקף צו בטיחות

- (א) צו לפי סעיף 6 יעמוד בתקפו כל עוד לא בוטל על-ידי מפקח עבודה אזורי, או על-ידי מפקח העבודה הראשי, או על-ידי בית-דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט - 1969 (להלן - בית דין אזורי לעבודה) על פי בקשה שהוגשה על-ידי המחזיק במקום העבודה.
- (ב) נאסר בצו לפי סעיף 6 שימוש במכונה, במתקן ובציוד או בחומר עד שהורחק גורם הסכנה והודיע המחזיק במקום העבודה כי הורחק גורם הסכנה, יבחון מפקח עבודה את המצב תוך שני ימים מאז נתקבלה ההודעה על-ידי מפקח עבודה אזורי, או על-ידי מפקח העבודה שנתן את הצו לאחר שהוסמך לפי סעיף 6(ד).

8. ביצוע צו בטיחות

- (א) ניתן צו לפי סעיף 6, רשאי מפקח עבודה, בעזרת המשטרה, להשתמש בכוח במידה הדרושה לביצוע הצו.
- (ב) לא קויים צו שניתן לפי סעיף 6, דין המחזיק במקום העבודה שניתן עליו הצו - מאסר שנה אחת או קנס - 19,300 שקלים חדשים או שני העונשים כאחד, וכן קנס של - 970 שקלים חדשים נוסף לכל יום שבו נמשכת העבירה.

(ג) מתן צו לפי סעיף 6 וביצועו אין בהם כדי לפטור מאחריות פלילית או אזרחית לפי כל דין אחר.

8. צו שיפור

(א) נוכח מפקח עבודה אזורי, או מפקח עבודה שהוא הסמיך לענין סעיף זה, כי במקום עבודה פלוני לא מקויימת הוראת חיקוק שעניינה בטיחותם, בריאותם, גיהותם או רווחתם של בני אדם העובדים בו או הנמצאים בו לצורך עיסוקם או משלה ידם, רשאי הוא בצו (להלן - צו שיפור), לחייב את המחזיק במקום העבודה לנקוט בצעדים שיפרט בצו לשם קיומה של אותה הוראת חיקוק תוך תקופה שיקבע בצו ושלא תפחת מארבעה עשר ימים; הוראות סעיף 6(ג) יחולו גם על צו שיפור; היה ביצועו של החיקוק בידי כל שר למעט שר העבודה והרווחה, ימציא המפקח העתק מצו השיפור לאותו שר או למי שהשר מינה לכך.

(ב) המחזיק במקום העבודה יודיע בכתב למפקח העבודה האזורי על ביצוע צו השיפור תוך שבעה ימים לאחר תום התקופה שנקבעה בצו לביצועו.

8. ערעור

המחזיק במקום העבודה רשאי לערער על צו שיפור לפני בית הדין האזורי לעבודה שבתחומו נמצא מקום העבודה תוך שבעה ימים מיום שנמסר לו הצו באחת הדרכים המנויות בסעיף 6(ג), ומשערער כך רשאי הוא לבקש מבית הדין שיוורה על דחיית ביצוע הצו, כולו או חלקו.

ג. עונשין וקנס מינהלי

- (א) מי שחייב לקיים צו שיפור, ולא עשה כן, דינו -
(1) מאסר ששה חדשים או קנס - 9,600 שקלים חדשים;
(2) קנס נוסף - 970 שקלים חדשים, לכל יום שבו לא קויים צו השיפור.
- (ב)-(ז) - בטלים
- (ח) הוראות סעיף זה אינן גורעות מאחריותו הפלילית של המחזיק במקום עבודה, לפי יתר הוראות חוק זה ולפי כל דין אחר.

ד. תכנית בטיחות

- (א) המחזיק במקום עבודה מסוג שקבע שר העבודה והרווחה בתקנות, יכין תכנית בטיחות של מקום העבודה, תוך תקופה שקבע השר בתקנות, ויעדכנה כל אימת שהדבר יידרש עקב שינויים במקום העבודה.
- (ב) תכנית בטיחות תכלול הוראות בנושאים אלה ובנושאי בטיחות נוספים שייקבעו בתקנות:
- (1) נוהלי הבטיחות, הגיהות והבריאות התעסוקתית במקום העבודה, ונושאי התפקידים בו בתחומים אלה;
- (2) נוהלי חירום למצבי סיכון מיוחדים ולמקרי תאונות עבודה.
- (ג) שר העבודה והרווחה רשאי לקבוע בתקנות הוראות לענין הכנת תכנית בטיחות, פרטיה, עדכון התכנית והבאתה לידיעת העובדים במקום העבודה; הוראות כאמור לגבי גיהות או בריאות תעסוקתית טעונות התייעצות עם שר הבריאות.
- (ד) המחזיק במקום עבודה ימסור למפקח עבודה אזורי, על פי דרישתו בכתב, העתק של תכנית הבטיחות המעודכנת, במועד שנקבע בדרישה.

- (ה) מצא מפקח עבודה אזורי ליקוי בתכנית בטיחות, רשאי הוא לדרוש הכנת תכנית בטיחות מתוקנת או חדשה, והוראות סעיף זה יחולו בשינויים המחוייבים.
- (ו) מי שלא קיים דרישה לפי סעיף קטן(ד) או(ה), דינו כדין מי שלא קיים צו שיפור, והוראות סעיף 8ג יחולו בשינויים המחוייבים.
- (ז) תקנות על פי סעיף זה יותקנו לאחר התייעצות בארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ובארגון מעבידים שלדעת השר הוא ארגון יציג ונוגע בדבר, ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.
- (ח) הוראות סעיף זה לא יחולו לגבי מקום עבודה שעיקר עיסוקו ייצור, מילוי, החסנה, הולכה, הובלה או שיווק של גז (להלן - מפעל גז).

8ה. מידע והכשרה בטיחותית

שר העבודה והרווחה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, יקבע בתקנות הוראות בדבר חובת המחזיק במקום עבודה לספק לעובדים בו מידע והכשרה הדרושים למניעת תאונות עבודה או מחלות מקצוע; תקנות כאמור יכול שיהיו כלליות או לפי סוגי מקומות עבודה, ענפי עבודה, מקצועות או אזורים.

18. תחולה על מעליות שאינן במפעל

לענין סעיפים 3, 4 ו-6 עד 8, רואים חצרים שאינם חלק ממפעל ומשתמשים בהם במעלית, כאילו היו מקום עבודה, וכאילו היה האדם המשתמש בחצרים או תופש אותם למעשה, המחזיק במקום העבודה.

פרק שני: נאמנים, ועדות וממונים על בטיחות

9. הגדרות

לענין פרק זה -

"מפעל" - מקום שחלה עליו פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש],
התש"ל-1970², כולה או חלקה;

"המעביד" - המחזיק במפעל;

"נאמן בטיחות" - מי שנאמן לענייני בטיחות או גיהות מכוח

הסעיפים 19 או 20.

10. הקמת ועדות בטיחות

(א) מפעל שמעבידים בו 25 עובדים לפחות תהיה בו ועדת בטיחות המורכבת מנציגי העובדים ומנציגי המעביד שווה בשווה; מפעל שמספר העובדים בו פחות מ־25 רשאים העובדים והמעביד להקים ועדת בטיחות לפי הסכם ואולם רשאי שר העבודה והרווחה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, לקבוע בתקנות הוראות בדבר החובה להקים ועדת בטיחות אף במפעל שמספר העובדים בו פחות מ־25, ובלבד שמספר חברי ועדת הבטיחות במפעל כאמור, לא יעלה על ארבעה.

תקנות כאמור יכול שיהיו לפי סוגי מפעלים, ענפי עבודה, מקצועות או אזורים.

(ב) לא קבעו שני הצדדים או אחד מהם את נציגיהם לוועדת הבטיחות או את מקצתם, רשאי מפקח עבודה אזורי לדרוש בכתב מהצד הנוגע בדבר לקבוע את הנציגים תוך המועד שקבע לכך, ומשעשה כן, ישלח העתק מדרישתו לארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה או לארגון מעבידים שלדעת השר הוא נוגע בדבר, הכל לפי הענין; לא

2. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 16, עמ' 337; ס"ח התשל"ד, עמ' 136; התשמ"א, עמ' 274.

קויימה הדרישה, רשאי המפקח למנות חברים בוועדת הבטיחות לפי ראות עיניו, הן מבין עובדי המפעל והן שלא מבין עובדי המפעל, אשר יכהנו עד שייקבעו הנציגים במקומם; שר העבודה והרווחה רשאי לקבוע בתקנות שיעורי שכר בטלה והוצאות שישלם המעביד למי שאינו עובד המפעל ומונה כאמור כחבר בוועדת הבטיחות.

(ג) לא קבע אחד הצדדים את נציגיו לוועדת הבטיחות או את מקצתם, לא יהא בכך כדי לפגוע בכשרה של הוועדה לפעול ובתוקף החלטותיה.

11. הרכבת ועדת בטיחות

(א) נציגי העובדים בוועדת בטיחות יהיו מעובדי המפעל שייבחרו או יתמנו על-ידי העובדים בו או על-ידי ועד העובדים, הכל כפי שייקבע בתקנות.

(ב) נציגי המעביד בוועדת בטיחות יתמנו על-ידי המעביד, וככל האפשר יהיו ביניהם מנהלי עבודה ואחראים מטעם המעביד לענייני הבטיחות.

(ג) תקופת כהונתם של חברי ועדת הבטיחות והסגולות שיש להתחשב בהן בבחירתם או במינויים, ייקבעו בתקנות.

12. הודעה על ועדת בטיחות

(א) הוקמה ועדת בטיחות, ישלח מזכיר הוועדה, בהקדם האפשרי ובמכתב רשום, הודעה על כך למפקח עבודה אזורי ויפרט בה שמות חברי הוועדה, היושב ראש והמזכיר; באותה דרך יודיע המזכיר למפקח עבודה אזורי על כל שינוי שחל בפרטים שנמסרו בהודעה על הקמת הוועדה.

(ב) העתקי הודעות לפי סעיף זה ישלח מזכיר ועדת הבטיחות למוסד המוקם לפי סעיף 26.

13. סדרי עבודתה של ועדת בטיחות

- (א) ועדת בטיחות תבחר מבין חבריה ברוב קולות יושב ראש הוועדה. באין רוב כאמור יהיו לוועדת בטיחות שני יושבי ראש, אחד מנציגי המעביד בוועדה שנתמנה על-ידיו לכך, והשני מנציגי העובדים בוועדה שייבחר על-ידי הנציגים; יושבי ראש הוועדה ינהלו את ישיבותיה בתורנות שתקבע הוועדה, וכל אחד מהם רשאי לכנסה. ועדת הבטיחות תמנה את מזכיר הוועדה.
- (ב) בכל הצבעה בוועדת בטיחות יהיו לנציגי כל צד, בהצבעים פה אחד, מספר קולות שקול נגד קולות נציגי הצד השני.
- (ג) מפקח עבודה ונציג המוסד לבטיחות ולגיהות כאמור בפרק השלישי רשאים להשתתף בישיבות ועדת בטיחות ללא זכות הצבעה, בין מיזמתם ובין לפי הזמנת הוועדה או חבר בה.
- (ד) הוועדה תקבע את סדרי דיוניה ועבודתה במידה שלא נקבעו בחוק זה או בתקנות.

14. חובות וסמכויות של ועדת בטיחות

- (א) אלה חובותיה וסמכויותיה של ועדת בטיחות:
- (1) לברר סיבותיהן ונסיבותיהן של תאונות העבודה במפעל ולהמליץ על אמצעים למניעתן;
 - (2) לעמוד על תנאי הבטיחות והגיהות, להמליץ על שיפורים ולייעץ בקביעת כללי בטיחות;
 - (3) לקבל דין וחשבון מנאמני הבטיחות, לבקר ולתאם את פעולותיהם;
 - (4) להילוות למפקח עבודה בביקוריו במפעל.

- (ב) לא קיים מעביד את המלצותיה של ועדת בטיחות כאמור בפסקאות (1) או (2) לסעיף קטן (א), רשאי מפקח עבודה אזורי להורות לו בצו לעשות כן, לאחר שנתן לו הזדמנות להשמיע את דבריו; צו כאמור יעמוד בתוקפו כל עוד לא ביטלו מפקח העבודה האזורי, מפקח העבודה הראשי, או בית דין אזורי לעבודה על פי בקשה שהגיש המעביד.
- (ג) מי שלא קיים צו לפי סעיף קטן (ב), דינו כדין מי שלא קיים צו שיפור, והוראות סעיף 8 יחולו בשינויים המחוייבים.

15. קשר בין ועדת הבטיחות לבין מפקח עבודה

- (א) מפקח עבודה ישלח לוועדת הבטיחות ולועד העובדים במפעל העתק של כל כתב ששלח למעביד בעניני בטיחות וגיהות העלול לסייע לוועדה במילוי תפקידה.
- (ב) מזכיר ועדת הבטיחות ישלח למפקח עבודה אזורי פרוטוקול מיישבות הועדה או תמצית ממנו.

16. פגיעה בכללי בטיחות

- (א) ועדת בטיחות רשאית להמליץ לפני המעביד על אמצעים משמעותיים נגד עובד שאינו מקיים כללי בטיחות, מפורשים או מקובלים, והמעביד רשאי לנקוט באמצעים שהומלץ עליהם ובכללם אמצעים אלה:
- (1) ניכוי משכרו - אך לא יותר משכר שבוע;
 - (2) הפסקת עבודתו עד שבועיים ימים;
 - (3) במקרים מיוחדים המצדיקים זאת - העברה לתפקיד מתאים אחר שמידת הסיכון בו קטנה יותר, ובאין אפשרות של העברה - פיטורין

(ב) סכום שניכה מעביד משכרו של עובד לפי סעיף קטן (א) יעמידו המעביד לרשות ועדת הבטיחות, על מנת שתשתמש בו לקידום תנאי הבטיחות או לשיפור הגיהות או הרווחה במפעל, שאין המעביד חייב בהם על פי חיקוק.

17. חובות המעביד כלפי ועדת בטיחות

(א) המעביד -

- (1) יקל על ועדת בטיחות במילוי תפקידה;
 - (2) לא יפגע בתנאי עבודתו ובמעמדו בעבודה של חבר ועדת בטיחות בשל פעולותיו כחבר הועדה, ולא יפטר בשל כך; התעוררו חילוקי דעות בין חבר הועדה ובין מעביד בקשר למעשה של המעביד כאמור, רשאי חבר הועדה לפנות לשר העבודה והוא יחליט בענין לאחר שנתן הזדמנות לצדדים להשמיע טענותיהם, והחלטתו תהיה סופית; לא ייוקק שר העבודה לפניה של חבר ועדת בטיחות שפוטר כאמור שנעשתה בתום שלושים יום מיום הפיטורין.
- (ב) שר העבודה והרווחה רשאי, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, לקבוע בתקנות הוראות בדבר דרכי סיוע של המעביד לוועדת בטיחות במילוי תפקידיה; תקנות כאמור יכול שיהיו כלליות או לפי סוגי מפעלים, ענפי עבודה, מקצועות או אזורים.

18. העברת סמכויות

שר העבודה רשאי להעביר מסמכויותיו לפי סעיף 17(א), והודעה על כך תפורסם ברשומות.

19. נאמני בטיחות במפעל שקיימת בו ועדת בטיחות

מפעל שקיימת בו ועדת בטיחות, יהיו נציגי העובדים בוועדה, וכן עובדים אחרים שמינתה הועדה, הנאמנים לעניני בטיחות וגיחות באותו מפעל.

20. נאמני בטיחות במפעל שאין בו ועדת בטיחות

- (א) מפעל שאין בו ועדת בטיחות, רשאים העובדים לבחור מביניהם או למנות נאמנים לעניני בטיחות וגיהות במספר שיאושר על-ידי מפקח עבודה אזורי.
- (ב) דרך בחירתם או מינויים של נאמנים לפי סעיף קטן (א), תקופת כהונתם והסגולות שיש להתחשב בהן בבחירתם או במינויים, ייקבעו בתקנות.

21. הודעה על נאמן בטיחות ותחילת כהונתו

מי שנבחר או נתמנה נאמן בטיחות וקיבל על עצמו את התפקיד יודיע על כך בכתב למעבידו, ואם יש ועד עובדים במקום, יאשר הועד את ההודעה; העתק ההודעה יישלח על-ידי המעביד בדואר רשום למפקח עבודה אזורי ותחילת כהונתו של הנאמן תהיה מתאריך מתן ההודעה למעביד.

22. חובות וסמכויות של נאמן בטיחות

ואלה חובותיו וסמכויותיו של נאמן בטיחות;

- (1) לעמוד על תנאי הבטיחות והגיהות ולפעול למען שיפורם;
- (2) להדריך את העובדים ולייעץ להם בכל הנוגע לשיפור הבטיחות והגיהות;
- (3) להודיע בכתב למעביד או לבאי-כוחו על ליקויים בשטח הבטיחות והגיהות; העתק מכתב ההודעה יימסר ביד או בדואר רשום למפקח עבודה אזורי;
- (4) לעיין בכל פנקס, תעודה, דין וחשבון או כל מסמך אחר הנוגעים לבטיחות ולגיהות שחובה לנהלו, לקיימו או להגישו לפי חיקוק שביצעו בידי שר העבודה;
- (5) להילוות למפקח עבודה בביקוריו במפעל.

23. חובות המעביד

המעביד -

- (1) יתן לנאמן הבטיחות את ההקלות הנאותות למילוי תפקידו ויעודד אותו בפעולותיו;
- (2) ינקוט באמצעים מתאימים לתיקון ליקויים שעליהם נמסרה לו הודעה כדין על-ידי נאמן בטיחות, ואם לא עשה כן, ימסור לנאמן הבטיחות, תוך זמן מתקבל על הדעת, הודעה מנומקת בכתב וישלח העתק הודעתו במכתב רשום למפקח עבודה אזורי.

24. הגנה על נאמן בטיחות

לא יפגע המעביד בתנאי עבודתו של נאמן בטיחות ובמעמדו בעבודה ולא יפטר או בשל פעולותיו כנאמן בטיחות; הוראות סעיף 17(א)(2) יחולו, בשינויים המחייבים לפי הענין, על חילוקי דעות בין נאמן בטיחות לבין מעביד בקשר למעשי המעביד כאמור.

25. ממונה על בטיחות

- (א) שר העבודה רשאי, בין דרך כלל בתקנות ובין בהודעה מיוחדת בכתב, להורות למעביד על מינוי אדם מאומן כראוי להיות הממונה על הבטיחות במפעל על מנת שעיקר תפקידו יהיה בכך. הוראה כאמור לגבי מפעל גז כמשמעותו בסעיף 8(דח) תינתן לאחר התייעצות עם שר האנרגיה והתשתית.
- (ב) לא יתן שר העבודה הודעה מיוחדת על פי סעיף קטן (א), אלא אם ראה שהיקף המפעל ותהליך העבודה ומידת הסיכון מצדיקים זאת, ולאחר שהתייעץ במועצת המוסד המוקם לפי סעיף 26.
- (ג) שר העבודה רשאי לקבוע בתקנות, הוראות בדבר מינוי ממונה על בטיחות ופסילתו, בדבר חובותיו כלפי מפקח עבודה וועדת בטיחות ובדבר העונש שיהיה צפוי לו באי-מילוי חובותיו.

פרק שלישי: המוסד לבטיחות ולגיהות

26. המוסד לבטיחות ולגיהות

- (א) מוקם בזה מוסד לבטיחות ולגיהות (להלן - המוסד), שמטרתו לקדם את תנאי הבטיחות בעבודה והגיהות המקצועית.
- (ב) המוסד הוא גוף מאוגד ורשאי להתקשר בחוזים, לרכוש, להחזיק ולהעביר נכסים ולהיות צד בכל משא ומתן, בין משפטי ובין אחר.

27. פעולות המוסד

המוסד -

- (1) ינהל פעולות הסברה;
- (2) יערוך ויפרסם מחקרים;
- (3) יסייע לבחירת נאמני בטיחות ולהקמתן של ועדות בטיחות, ידריכם ויעודדם בפעולתם, ולפי בקשת ועדת בטיחות או חלק מחבריה ישלח, במידת האפשר, נציג לשיבות הועדה;
- (4) יסייע לשירות הפיקוח בפעולותיו;
- (5) ייעץ לשר העבודה בענינים כלליים הנוגעים לבטיחות ולגיהות;
- (6) יהא רשאי להעניק תעודת הצטיינות למצטיינים בשטח הדאגה לבטיחות ולגיהות במפעל.

28. מועצת המוסד

- (א) הרשות העליונה של המוסד היא מועצת המוסד (להלן - המועצה), שחבריה יהיו נציגי העובדים והמעבידים שווה בשווה, נציגי הממשלה ונציגי מוסדות, שהם, לדעת שר העבודה, נוגעים בדבר.

- (ב) חברי המועצה יתמנו על-ידי שר העבודה, ובלבד שנציגי העובדים במועצה יתמנו לאחר התייעצות, בארגון העובדים הארצי המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה, ונציגי המעבידים יתמנו לאחר התייעצות בארגונים ארציים של מעבידים, שלדעת השר, הם רפרזנטטיביים ונוגעים בדבר.
- (ג) שר העבודה יקבע, בתקנות, הוראות בדבר תקופת כהונתה של המועצה והתנאים להפסקת החברות בה.
- (ד) הודעה על הרכב מועצת המוסד תפורסם ברשומות.

29. ועדות

המועצה רשאית למנות, מבין חבריה או שלא מבין חבריה, ועדות קבועות או זמניות, ולקבוע את תפקידיהן ולהעביר להן מסמכיותיה.

30. יושב ראש המועצה

שר העבודה - ובהיעדרו, מי שנתמנה לכך על-ידי - יהיה יושב ראש המועצה.

31. נוהל

המועצה תקבע את סדרי דיוניה ועבודתה במידה שלא נקבעו בתקנות.

32. מינהלת המוסד

(א) המוסד יתנהל על-ידי מינהלה שחבריה יהיו נציגי הממשלה במועצה, שיתמנו למינהלה על-ידי שר העבודה, ונציגי עובדים ומעבידים במועצה שווה בשווה, שמספרם ייקבע על-ידי המועצה ושייבחרו למינהלה על-ידי נציגי העובדים במועצה ועל-ידי נציגי המעבידים במועצה, כל סוג לחוד ובהצבעה נפרדת.

- (ב) לנציגי הממשלה במינהלה הנוכחים בישיבה ומצביעים פה אחד, יהיה מספר קולות שקול כנגד קולות יתר חברי המינהלה הנוכחים בישיבה ומצביעים.
- (ג) המינהלה תקבע את סדר דיוניה ועבודתה במידה שלא נקבעו בתקנות.

33. תקציב המוסד

- (א) המינהלה תכין הצעת תקציב שנתי למוסד ותגישו למועצה בתאריך שתקבע המועצה.
- (ב) המועצה תדון בהצעת התקציב ותעבירה, בצירוף הערותיה והמלצותיה, לאישור שר העבודה.
- (ג) שר העבודה רשאי לאשר את התקציב כפי שהוצע או בשינויים שימצא לנכון, לאחר בירור עם המינהלה.

34. הכנסות המוסד

תקציבו של המוסד יכוסה מהקצבת אוצר המדינה ומהקצבת ארגוני עובדים ומעבידים שיש להם נציגים במועצה. כן רשאי המוסד לקבל תרומות והכנסות מארגון שוחריו ומפרסומים ומפעולות אחרות.

א.34. משלוח מסמכים למוסד

לפי דרישת המוסד, מי שחייב לשלוח למפקח עבודה אזורי מסמך לפי סעיפים 15(ב), 21 או 23, ישלח העתק ממנו גם למוסד.

פרק שלישי 1: פעולה מונעת ומחקר בבריאות ובבטיחות בעבודה

34. פעולה מונעת ומחקר בתחום הבריאות והבטיחות בעבודה

(א) משרד העבודה והרווחה יבצע, באמצעות קופת חולים כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, או באמצעות גוף אחר, פעולה מונעת ומחקר בתחום הבריאות והבטיחות בעבודה (להלן - פעולות), הכל מסוגים, במקומות, במועדים, בדרכים ובהיקף שיקבע שר העבודה והרווחה, ובלבד שסך כל ההוצאה הכספית למימון הפעולות לא יעלה בשנת כספים פלונית, על סך של 32 מיליון שקלים חדשים שיוקצו בתקציב משרד העבודה והרווחה.

(ב) הסכום האמור בסעיף קטן (א) יעודכן בכל שנה לפי מדד השכר הממוצע, המשמש לעדכון תקציב המדינה לענין תחום ביטוח לאומי, ותיווסף לו תוספת בסכום שיוקצה למטרה זו מדי שנה בתקציב משרד העבודה והרווחה.

פרק רביעי: שונות

35. שמירת סוד

לא יגלה מומחה הפועל מכוח סעיף 5 או עובד המוסד כל דבר שהגיע לידיעתם בתוקף תפקיד לפי חוק זה, אלא תוך כדי מילוי חובה המוטלת עליהם לפי דין.

36. עונשין

(א) מי שעשה אחד מאלה:

- (1) הפריע למפקח עבודה המשתמש בסמכויותיו; או
 - (2) סירב להשיב למפקח עבודה על שאלה שהוא חייב להשיב עליה; או
 - (3) עבר על הוראות סעיף 35;
- דינו מאסר ששה חודשים או קנס 9,600 שקלים חדשים או שני העונשים כאחד.

(ב) מעביד שעבר על הוראות הסעיפים 16(ב) או 23(2) או שמסר ללא יסוד מספיק הודעה, לפי סעיף 7(ב), למפקח עבודה אזורי על הרחקת גורם סכנה, או שלא מילא אחרי הוראה על פי סעיף 25(א), דינו - קנס 9,600 שקלים חדשים.

(ג) מי שלא שלח למפקח עבודה אזורי או למוסד הודעה או מסמך, או העתק מאלה, והוא חייב לעשות זאת לפי חוק זה, דינו - קנס 9,600 שקלים חדשים.

(ד) מי שלא קיים הוראה של מפקח עבודה שניתנה לפי סעיף 3(7) או שעבר על הוראות סעיף 8(א), דינו - מאסר ששה חודשים או קנס 9,600 שקלים חדשים.

(ה) נעברה עבירה לפי חוק זה או תקנות לפיו בידי חבר-בני-אדם, מואגד או בלתי מואגד, יאשם בה גם כל מי שבעת ביצועה היה

מנהל פעיל, באיכות או שותף פעיל בחבר, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח קיום הוראות החוק והתקנות לפיו.

37. העברה מכהונה

נאמן בטיחות או חבר ועדת בטיחות שלא מילא את החובות המוטלות עליו על פי חוק זה או שהשתמש לרעה בסמכויותיו או שהתרשל במילוי חובותיו, רשאי מפקח העבודה הראשי להעבירו מכהונתו; אולם לגבי נאמן בטיחות לא יעשה כן מפקח העבודה הראשי אלא לאחר שהתייעץ בועד העובדים במפעל, אם ישנו, ולגבי חבר ועדת הבטיחות שהוא נציג המעביד לא יעשה כן, אלא לאחר שהתייעץ במעביד.

38. משלוח חינוך בדואר

כל הודעה או מסמך לפי חוק זה, או העתק מאלה, מותר לשלוח למפקח עבודה אזורי במשלוח חינוך בדואר רשום, במעטפה שרשום עליה "פיקוח על עבודה".

39. קיום מינויים

- (א) מי שנתמנה להיות מפקח לפי פקודת מחלקת העבודה, 1943³, רואים אותו כאילו נתמנה להיות מפקח עבודה לפי חוק זה.
- (ב) מי שנתמנה להיות מפקח עבודה לפי חוק זה, או שרואים אותו כאילו נתמנה לכך, ייחשב לענין כל חיקוק שביצעו בידי שר העבודה כאילו נתמנה להיות מפקח או מפקח עבודה לענין אותו חיקוק. הוראות סעיף קטן זה חלות, בשינויים המחוייבים לפי הענין, לגבי מפקח ראשי.

3. ע"ר 1943, תוס' 1 מס' 1250, עמ' 2.

40. הגבלת תחולה

בהתייעצות עם שר הבטחון רשאי שר העבודה לקבוע בתקנות סייגים לתחולת חוק זה לגבי מפעלי משרד הבטחון.

41. ביטול

בטלים -

(1) הסעיפים 4(2), 5(ד) ו-10 לפקודת מחלקת העבודה, 1943;

(2) הסעיפים 39 ו-40 לפקודת בתי חרושת, 1946.

42. שמירת דינים וחובות

(א) חוק זה בא להוסיף על האמור בכל חיקוק ולא לגרוע ממנו; קיום חובה לפי חוק זה והתקנות לפיו, אינו פוטר מקיום חובה לפי חיקוק אחר.

(ב) הורשע אדם על עבירה לפי חוק זה או שילם קנס מינהלי, אין בכך כדי לפטרו מחובותיו על פי חוק זה והתקנות לפיו.

43. תקנות

שר העבודה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתייעצות עם מועצת המוסד, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

44. הוראות מעבר

(א) פרק ג' בתקנות מס מקביל (שירותי בריאות בעבודה), התשל"ג-1973 (להלן - התקנות), כנוסחו ביום כ"א בטבת התשנ"ז (31 בדצמבר 1996), יראו אותו כאילו הותקן, בשינויים המחויבים, לפי סעיף 34ב, בכל הנוגע לתקופה המתחילה ביום כ"ב בטבת התשנ"ז (1 בינואר 1997).

(ב) בתקופה שמיום כ"ב בטבת התשנ"ז (1 בינואר 1997), ועד יום כ"ה בסיון התשנ"ז (30 ביוני 1997), ימשיך המוסד לביטוח לאומי לשלם עבור הפעולות מתוך הכספים שיעביר אליו לצורך כך משרד העבודה והרווחה בהתאם לאמור בתקנות.

(ג) על אף האמור בסעיף 34 ב' ימומנו הפעולות בשנת הכספים 1997 גם מיתרת הסכום השווה ל-1% מסכום התקבולים שגבה המוסד לפי חוק מס מקביל, התשל"ג-1973⁴, בשנת הכספים 1996, ואשר לא נוצלה למימון הפעולות בתקופה שמיום ט' בטבת התשנ"ו (1 בינואר 1996) ועד יום ב' בטבת התשנ"ח (31 בדצמבר 1997).

(ד) המוסד לביטוח לאומי יעביר למשרד העבודה והרווחה את הסכום האמור בסעיף קטן (ג) מתוך התקבולים שגבה כאמור, למימון הפעולות עד יום ה' בשבט התשנ"ח (1 בפברואר 1998).

גולדה מאירסון
שרת העבודה

משה שרת
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

4. סי"ח התשלי"ג, עמ' 88.

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ועדות בטיחות ונאמני בטיחות), התשכ"א-1960*

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 11, 20 ו-43 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954¹ אני מתקין תקנות אלה:

1. מינויי נציגי עובדים ונאמנים
נציגי העובדים בוועדת בטיחות (להלן - נציגי העובדים) או נאמנים לעניני בטיחות וגיהות (להלן - הנאמנים) יתמנו על-ידי ועד העובדים במפעל.

2. קשר בין ועדת בטיחות ובין ועד עובדים ומועצת ייצור
בין נציגי העובדים יהיה אחד שהוא חבר ועד העובדים, ואם יש במפעל מועצת ייצור, גם אחד שהוא נציג העובדים במועצה; חבר ועד עובדים שנתמנה נציג כאמור, לא יטיל עליו ועד העובדים תפקיד קבוע אחר.

3. בחירת נציגי עובדים ונאמנים
אין במפעל ועד עובדים, ייבחרו נציגי העובדים או הנאמנים על ידי העובדים במפעל, באסיפה שתכונס לצורך זה, ע"י באיכות המוסד לבטיחות ולגיהות.

4. סגולות חברי ועדת בטיחות ונאמנים
במינוים או בבחירתם של חברי ועדת בטיחות ונאמנים יש להתחשב בסגולות אלה:

- (1) ותק במפעל ובמקצוע;
- (2) עירנות והבנה לבטיחות בעבודה.

1. סי"ח 164, תשי"ד, עמ' 202.

* [ק"ת 1067, כ' בחשוון התשכ"א, 20.11.1969, עמ' 252
ק"ת 3043 ד' באב התשל"ג, 2.8.1973, עמ' 1735]

5. תקופת כהונה

חברי ועדת בטיחות ונאמנים יתמנו או ייבחרו לשלוש שנים, ומותר לחזור למנותם או לבחורם מחדש; ובלבד שתקופת כהונתו של נציג העובדים בוועדת בטיחות שהוא חבר ועד העובדים או נציג העובדים במועצת ייצור, תסתיים לפני המועד האמור אם חדל להיות חבר ועד העובדים או נציג העובדים במועצת הייצור.

5א. מועדי התכנסות ועדות הבטיחות

על ועדת הבטיחות להתכנס לפחות שמונה פעמים בשנה; לא התכנסה הוועדה כאמור, יכנסה הממונה על הבטיחות והוא יקבע את המועד ואת סדר היום של הוועדה.

6. אישור פעולות

פעולה שנעשתה על-ידי חברי ועדת בטיחות, שתקופת כהונתם נסתיימה ושהיתה כדין אילולא נסתיימה תקופת כהונתם, רואים אותה כאילו נעשתה כדין.

7. הוראות מעבר

חברי ועדת בטיחות שנתמנו או נבחרו לפני פרסום תקנות אלה ברשומות, יראו אותם כאילו נתמנו או נבחרו לפי תקנות אלה בתאריך שנתמנו או נבחרו.

8. השם

לתקנות אלה ייקרא "תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ועדות בטיחות ונאמני בטיחות), תשכ"א-1960".

ג'ורא יוספטל
שר העבודה

י"ב בחשוון תשכ"א (2 בנובמבר 1960)
(חמ 75143)

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (פעולה מונעת), התשס"א-2001*

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 34 ו-43 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954¹ (להלן - החוק), ובהתייעצות עם מועצת המוסד לבטיחות ולגיהות, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

- "**האחראי**" - האחראי על הפעולה המונעת שנתמנה לפי תקנה 3;
- "**הועדה המייעצת**" - הועדה שנתמנתה לפי תקנה 4;
- "**המוסד**" ו"**מפקח העבודה הראשי**" - כמשמעותם בחוק;
- "**המשרד**" - משרד העבודה והרווחה;
- "**ועדת ההקצאה**" - הועדה שנתמנתה לפי תקנה 7;
- "**קופת חולים**" - כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994²;
- "**שנת עבודה**" - שנה המתחילה ב-1 בינואר ומסתיימת ב-31 בדצמבר של אותה שנה;
- "**השר**" - שר העבודה והרווחה.

1. ס"ח התשי"ד, עמ' 202; התשנ"ז, עמ' 44.

2. ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

* [ק"ת 6084, ח' בשבט התשס"א, 1.2.2001, עמ' 393.]

2. פעולה מונעת

פעולה מונעת תהיה מסוגים אלה:

- (1) פעולה שנועדה למנוע, במישרין או בעקיפין, תאונות עבודה ומחלות מקצוע;
- (2) מחקרים בתחומי הבריאות התעסוקתית, הבטיחות או הגיהות בתעסוקה;
- (3) פרויקטים ניסיוניים בתחומים האמורים בפסקאות (1) ו-(2);
- (4) הקמה וניהול של מאגרי מידע בתחומי הבריאות התעסוקתית, הבטיחות או הגיהות בעבודה;
- (5) הכשרה מקצועית, הדרכה והסברה בתחומי הבריאות התעסוקתית, הבטיחות או הגיהות בעבודה.

3. האחראי על הפעולה המונעת

מפקח העבודה הראשי יהיה האחראי על הפעולה המונעת.

4. ועדה מייעצת

- (א) השר ימנה ועדה מייעצת שתייעץ לאחראי בתחומי ענינה של הפעולה המונעת.
- (ב) הרכב הוועדה המייעצת יהיה של שבעה עשר חברים כלהלן:
 - (1) שני נציגי המשרד, אחד מהם יהיה היושב ראש;
 - (2) נציג המוסד;
 - (3) נציג האגף לנפגעי עבודה ונציג הייעוץ הרפואי של המוסד לביטוח לאומי;
 - (4) נציג משרד הבריאות;
 - (5) שלושה נציגים של קופות חולים, בעלות יחידות לרפואה תעסוקתית, אחת מהן שירותי בריאות כללית;

- (6) שני נציגי מעבידים שיתמנו לאחר התייעצות עם ארגון מעבידים שהוא יציג, לדעת השר;
- (7) שני נציגי עובדים שיתמנו לאחר התייעצות עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים מאורגנים בישראל;
- (8) נציג ארגון הממונים על הבטיחות המייצג את המספר הגדול ביותר של הממונים על הבטיחות;
- (9) שלושה חברים בעלי ידע בתחומי הבריאות התעסוקתית, הבטיחות או הגיהות התעסוקתית, מהם אחד לפחות נציג מוסד להשכלה גבוהה, לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958.³
- (ג) חברי הועדה המייעצת ימונו לתקופה של חמש שנים.

5. תכנית עבודה שנתית

- (א) אחת לשנה לפחות, יכנס האחראי את הועדה המייעצת והיא תציג בפניו את הצעותיה לסדרי עדיפות ותכנים לפעולה מונעת לשנה הקרובה.
- (ב) האחראי יכין תכנית עבודה שנתית (להלן - תכנית העבודה) בהתאם לשיקול דעתו המקצועי, בשים לב להצעות הועדה המייעצת ולמשאבים העומדים לרשותו.
- (ג) תכנית העבודה תובא בידי האחראי לאישור ועדת ההקצאה.
- (ד) תכנית עבודה שאישרה ועדת ההקצאה תובא לידיעת הועדה המייעצת.
- (ה) במהלך שנת העבודה רשאי האחראי, באישור ועדת ההקצאה, לשנות את תכנית העבודה; שינוי מהותי יובא להתייעצות עם הועדה המייעצת.

3. ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

6. מקומות לביצוע פעולה מונעת והיקפה

- (א) פעולה מונעת תיעשה באזורי הארץ, בענפי העבודה או במקומות עבודה שלגביהם יש, לדעת האחראי, צורך בפעולה מונעת.
- (ב) היקף פעולה מונעת מכל סוג יהיה לפי הקבוע לאותו סוג בתכנית העבודה.

7. ועדת הקצאה

- (א) השר ימנה מתוך עובדי המשרד ועדת הקצאה; בראשה יעמוד המנהל הכללי של המשרד או נציגו ובין חבריה יהיו היועץ המשפטי של המשרד או נציגו, חשב המשרד או נציגו, וכן האחראי אם לא מונה לנציג המנהל הכללי; מספר חברי הועדה לא יעלה על חמישה.
- (ב) ועדת ההקצאה תחליט על הקצאת משאבים ותאשר את תכנית העבודה השנתית.
- (ג) בהחליטה על הקצאת משאבים לביצוע פעולה מונעת בידי קופת חולים או בידי גוף המבצע פעולה מונעת, שאינו המשרד, תפעל ועדת ההקצאה כועדת מכרזים לפי תקנה 8 לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993⁴, או כועדת תמיכות כמשמעותה בסעיף 7 לנהל להגשת בקשות לתמיכה מתקציב המדינה במוסדות ציבור⁵, לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985⁶, לפי הענין.

4. ק"ת התשנ"ג, עמ' 826.

5. י"פ התשנ"ב, עמ' 2569.

6. ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

8. **תיקון תקנות מס מקביל (שירותי בריאות בעבודה)**
כותרת פרק ג' לתקנות מס מקביל (שירותי בריאות בעבודה),
התשל"ג-1973', ותקנות 12 עד 14 בהן - בטלות.

9. **תחילה**
תחילתן של תקנות אלה שלושים ימים מיום פרסומן.

10. **הוראת מעבר**
פעולה מונעת שהוחל בביצועה לפני תחילתן של תקנות אלה וטרם
הושלמה, יראו אותו כפעולה מונעת שביצועה אושר לפי תקנות אלה.

רענן כהן
שר העבודה והרווחה

כ"ג בטבת התשס"א (18 בינואר 2001)
(חמ 2835-3)

7. ק"ית התשלי"ג, עמ' 1806.

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מועצת המוסד לבטיחות וגיהות), התשכ"ג-1963*

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 28(ג), 31 ו-43 לחוק ארגון הפיקוח על
העבודה, התשי"ד-1954¹, אני מתקין תקנות אלה:

1. תקופת כהונת המועצה

- (א) תקופת כהונתה של מועצת המוסד לבטיחות ולגיהות (להלן
המועצה) היא ארבע שנים.
(ב) תקופת כהונתה של המועצה אשר כיהנה ערב תחילת תקפן
של תקנות אלה, תיתם ביום תחילתן.

2. הפסקת חברות במועצה

- כהונתו של חבר המועצה תיפסק אם חל בו אחד מאלה:
- (1) התפטר על-ידי מסירת הודעה בכתב ליושב ראש;
 - (2) עבר עבירה פלילית שיש בה קלון;
 - (3) נמצא פסול-דין;
 - (4) נעדר משלוש ישיבות רצופות של המועצה ולדעת היושב
ראש לא היתה סיבה סבירה להיעדרו;
 - (5) חדל לייצג את העובדים או המעבידים אשר, בהתייעצות
עם ארגונם, מונה כנציגם במועצה, והדבר הובא בכתב
לידיעת היושב ראש;
 - (6) היה לעובד המוסד.

1. ס"יח 164, תשי"ד, עמ' 202.

* ק"ת 1431, ג' בניסן התשכ"ג, 28.3.1963, עמ' 1224;

3. כינוס המועצה

היושב ראש יכנס את המועצה בכל אחד מאלה:

- (1) לא יאוחר מארבעה חודשים לאחר הישיבה הקודמת;
- (2) על פי בקשה בכתב המפרטת את סדר היום המוצע, חתומה על-ידי לא פחות מחמישית ממספר חברי המועצה;
- (3) כשהוא רואה צורך מיוחד בכך.

4. קביעת סדר היום

- (א) סדר היום לישיבות המועצה ייקבע על-ידי היושב ראש, ובלבד שיכלול בו כל ענין -
 - (1) שהמועצה החליטה להעמידו על סדר היום;
 - (2) שפורט בבקשה לכינוס המועצה לפי תקנה 3(2), בהתאם לסדר מסירת הבקשות ליושב ראש.
- (ב) המועצה לא תדון בענין שלא נכלל בסדר היום.

5. שינויים בסדר היום

- (א) הצעה לשנות את סדר היום תוגש לפני ישיבת המועצה או עם פתיחתה; ההצעה תועמד להצבעה אם נמצא לה תומך; המציע רשאי להסבירה בקיצור לפני ההצבעה ואחד המתנגדים לה רשאי להשיב.
- (ב) הצעה לשינוי בסדר היום תתקבל ברוב דעותיהם של כל חברי המועצה.

6. הזמנות

- (א) הזמנה לישיבת המועצה תפרט את סדר היום שלה והיא תימסר לחברי המועצה לפחות 14 יום לפני המועד שנקבע לישיבה.

- (ב) הזמנה לישיבה דחופה וכן הודעה על ביטול ישיבה, דחייתה או הקדמתה, מותר למסור בדרך הנראית ליושבי-הראש כיעילה, ובלבד שהודעה על ישיבה דחופה, דחיית ישיבה או הקדמתה, שנמסרה כאמור תאפשר למוזמן להשתתף בישיבה.
- (ג) ישיבת המועצה תהא כדין גם אם הזמנה שנשלחה בעוד מועד לפי מען חברי המועצה לא הגיעה לידי חבר מחבריה.

7. מנין חוקי

- (א) שלישי מחברי המועצה וביניהם היושב ראש, הם מנין חוקי בישיבותיה.
- (ב) לא היה בישיבת מועצה מנין חוקי, יהיו בישיבה הבאה שישיבת חברי מועצה וביניהם היושב ראש, מנין חוקי לגבי כל ענין שעמד על סדר היום של הישיבה הראשונה.
- (ג) היושב ראש יקבע את המועד לישיבה השניה; ההזמנה לישיבה השניה תכלול אזוהרה שהישיבה השניה כאמור תקיים גם אם מספר המשתתפים בה יהיה כאמור בתקנת משנה (ב).
- (ד) פחת מספר המשתתפים במשך הישיבה והיה קטן מן המנין החוקי, לא תיפגע חוקיות החלטות בשל כך בלבד.

8. הנהלת ישיבות

- (א) היושב ראש -

- (1) יפתח וינעל את הישיבות;
- (2) ינהל את הדיונים בהתאם לסדר היום שנכלל בהזמנה לישיבה או כפי ששונה לפי תקנה 5;
- (3) יקציב לכל חבר שביקש את רשות הדיבור, את הזמן שמותר לו לנאום;
- (4) יקבע את תוצאות ההצבעות.

(ב) היושב ראש ראשי -

- (1) להפסיק חבר מועצה החורג בדבריו מהענין הנדון, או
הנואם מעל לזמן שהוקצב לו;
(2) לקרוא לסדר חבר מועצה אשר התנהגותו אינה כשורה.

9. סדר הדיונים

- (א) היושב ראש יתן לחברי המועצה רשות הדיבור לפי סדר בקשתם.
(ב) מגיש הצעה ראשי לפתוח את הדיון בהצעתו ולסיימו.

10. קבלת החלטות

החלטות יתקבלו ברוב קולות המצביעים באותה ישיבה; היה מספר הקולות שקול, יכריע קולו של היושב ראש.

11. סדרי הצבעה

- (א) ההצעות יועמדו להצבעה לפי סדר הגשתן; בהצעות שקבלת אחת מהן שוללת את קבלתה של האחרת, יצביעו קודם על המרחיקה לכת; נתעורר ספק בנוגע לסדר ההצבעה, יכריע היושב ראש.
(ב) ההצבעה תהיה בהרמת ידיים.
(ג) על פי דרישת חבר מחברי המועצה יספור היושב ראש את קולות המצביעים בעד ונגד ההצעה וכן הנמנעים מהצבעה.

12. פרוטוקול

- יירשם פרוטוקול מכל ישיבה שבו ייכללו לפחות פרטים אלה:
(1) שמות חברי המועצה הנוכחים בישיבה, וכן שמותיהם של הנעדרים;

- (2) סדר היום;
- (3) שמות המשתתפים בוויכוח ותמצית דבריהם;
- (4) ההצעות;
- (5) תוצאות ההצבעות;
- (6) ההחלטות.

13. אישור הפרוטוקול

- (א) היושב ראש יאשר בהתימת ידו את הפרוטוקול לא יאוחר מאשר בישיבה הבאה והעתק ממנו יישלח לכל חבר מועצה.
- (ב) תוך חודש מיום קבלת העתק מהפרוטוקול רשאי חבר מועצה לבקש מהיושב ראש לתקן את תכנו.
- (ג) על בקשה לתקן את הפרוטוקול יחליט היושב ראש. החליט היושב ראש לתקן את הפרוטוקול, יישלח העתק מהתיקון לחברי המועצה.

14. זכות עיון

- חבר מועצה רשאי לעיין בפרוטוקול מישיבות המועצה בכל עת סבירה או להעתיקו.

15. מינוי ועדות

- המועצה רשאית למנות ועדות מבין חבריה.

16. כינוס ועדות וסדר עבודתן

- (א) יושב ראש של ועדה יכנס אותה לפי הצורך או לפי בקשת יושב ראש המועצה.
- (ב) הוראות תקנות 3(2) עד 6 ו-8 עד 12, יחולו על ועדות המועצה, בשינויים שהענין מחייבם.

17. תפקידי המינהלה

הזמנות לישיבות המועצה וועדותיה יימסרו על-ידי מינהלת המוסד והיא תנהל את פרוטוקול ישיבותיהן, תעבירם לחברים ותשמרם.

18. תחילה

תחילתן של תקנות אלה היא ביום ו' בניסן תשכ"ג (1 באפריל 1953).

יגאל אלון
שר העבודה

ט"ו באדר תשכ"ג (12 במרס 1963)
(ח"מ 75144)

הודעה

על מוסדות נוגעים בדבר*

לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954

אני מודיע כי המוסדות הנוגעים בדבר לעניין סעיף 28(א) לחוק ארגון הפיקוח על העבודה¹ הם:

- אוניברסיטת תל אביב.
- האוניברסיטה העברית.
- הטכניון.
- מכון התקנים הישראלי.
- המוסד לביטוח לאומי.
- חברת החשמל.
- ארגון הממונים על הבטיחות.

רענן כהן
שר העבודה והרווחה

1. ס"ח התשי"ד, עמ' 202.
* [15.11.2000], י"ז בחשון התשס"א.

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית בטיחות), התשמ"ד-1984*

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 78 ו-43 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954¹ (להלן - החוק), לאחר התייעצות עם שר הבריאות ולאחר התייעצות בארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה, ובארגון מעבידים שלדעתי הוא ארגון יציג ונוגע בדבר, בהתייעצות עם מועצת המוסד לבטיחות ולגיהות, ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. חובת הכנת תכנית בטיחות

החובה להכין תכנית בטיחות תחול על אלה:

- (1) מחזיק במקום עבודה, שהוא מפעל כמשמעותו בפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970², שמועסקים בו 100 עובדים לפחות;
- (2) מחזיק במקום עבודה, שהוא מפעל כאמור, הנמנה עם הסוגים המפורטים בתוספת ושמועסקים בו 50 עובדים לפחות;

1. ס"ח התשי"ד, עמ' 202, התשמ"ב, עמ' 205.
2. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 16, עמ' 337.
* ק"ת 4666, ט"ו בתמוז התשמ"ד, 15.7.1984, עמ' 1964.
ק"ת 4696, ה' באלול התשמ"ד, 2.9.1984, עמ' 2523.
ק"ת 4947, ו' בתמוז התשמ"ו, 13.7.1986, עמ' 1104.
ק"ת 5124, י"ח באלול התשמ"ח, 31.7.1988, עמ' 1017.
ק"ת 5292, ט"ז באלול התש"ן, 6.9.1990, עמ' 1244.
ק"ת 5380, י"ט באלול התשנ"א, 29.8.1991, עמ' 1233.
ק"ת 5478, י"ד בחשון התשנ"ב, 10.11.1992, עמ' 44.
ק"ת 5347, ח' בתשרי התשנ"ד, 23.9.1993, עמ' 2.
ק"ת 5704, י"ז באלול התשנ"ה, 12.9.1995, עמ' 1899.

הערה: התקנה צפויה להיות מוחלפת.

(3) מחזיק בכל מקום עבודה אחר, שמפקח עבודה אזורי הורה לו בכתב לעשות כן עקב סיכונים שציין בהוראה כי הם קיימים במקום העבודה.

2. המועד להכנת תכנית בטיחות

את תכנית הבטיחות יכין החייב להכינה לפי תקנה 1(1) או (2) תוך 12 חדשים מיום תחילתן של תקנות אלה, ומי שקיבל הוראה לפי תקנה 1(3) - תוך 12 חדשים מיום שקיבל הוראה כאמור.

3. הוראות חובה בתכנית בטיחות

על מחזיק במקום עבודה, שחלה עליו חובת הכנת תכנית בטיחות, לכלול בתכנית הבטיחות, בנוסף לענינים שפורטו בסעיף 8(ב) לחוק, הוראות בענינים אלה:

- (1) עריכת סקר סיכונים במקום העבודה באמצעות אחד מאלה: המוסד לבטיחות ולגיהות, הממונה על הבטיחות, ועדת הבטיחות, או אדם אחר העוסק בעניני בטיחות ושיש לו הכשרה מתאימה לכך מטעם המוסד לבטיחות ולגיהות או מטעם גוף אחר, שאישר לכך מפקח העבודה הראשי;
- (2) נוהל לאיתור מפגעי בטיחות וגיהות במקום העבודה והדרכים לסילוק או למניעה של מפגעים כאמור;
- (3) המבנה הארגוני של מערך הבטיחות במקום העבודה, לרבות מינוי ממונה בטיחות, ממונה על בטיחות קרינה - לפי הצורך, נאמני בטיחות, ועדת בטיחות וממונה על כיבוי אש, וכן קביעת המרפאה התעסוקתית הנותנת שירותי בריאות למפעל;

- (4) השתלמות והדרכה בתחומי הבטיחות והגיהות לעובדים;
- (5) רשימת הציוד והחמרים, החייבים בבדיקות תקופתיות, ומועדי הבדיקה שלהם;
- (6) רשימת העובדים החייבים בבדיקות בריאות תקופתיות, בציון הבדיקות הדרושות ומועדיהן;
- (7) לוח זמנים לביצוע הוראות פסקאות (1), (3) ו-(4) ודרכי מעקב אחרי הביצוע.

4. עדכון תכנית בטיחות

- (א) לאחר שהוכנה תכנית בטיחות, היא תעודכן מדי שנה.
- (ב) נעשו במקום העבודה שינויים, תתוקן תכנית הבטיחות בהתאם למתחייב מהשינויים.

5. הכנת תכנית בטיחות

במקום עבודה, שעל המחזיק בו חלה חובת הכנה של תכנית בטיחות, יכין אותה הממונה על הבטיחות, ובהעדר ממונה על בטיחות - אדם אחר שעיסוקו בבטיחות ושיש לו הכשרה מתאימה לכך מטעם המוסד לבטיחות וגיהות או מטעם גוף אחר שאישר לכך מפקח העבודה הראשי.

6. הבאת תכנית הבטיחות לידיעת ועדת הבטיחות והעובדים

- (א) היתה במקום עבודה ועדת בטיחות - ימסור לה המחזיק במקום העבודה עותק של תכנית הבטיחות.
- (ב) המחזיק במקום העבודה יחזיק עותק מתכנית הבטיחות במקום שיש לעובדים גישה חופשית אליו.

7. חזקת אחריות

בתאגיד שעבר על הוראה מהוראות תקנות אלה, רואים כאחראי לעבירה גם כל חבר הנהלה, מנהל, שותף או פקיד בכיר של אותו תאגיד, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט כל אמצעים נאותים כדי להבטיח שהוראות תקנות אלה תקיימנה.

8. עונשין

העובר על הוראה מהוראות תקנות אלה, דינו - מאסר 6 חדשים או קנס שלא יעלה על הקבוע בסעיף 40(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.³

9. שמירת דינים

הוראות תקנות אלה באות להוסיף על הוראות כל דין.

10. תוקף

תקפן של תקנות אלה עד יום כ"ה בסיון, התשנ"ז (30 ביוני 1997).*

אהרון אוזן

שר העבודה והרווחה

3. ק"ת התשל"ז, עמ' 226; ק"ת התשמ"ד, עמ' 948.
* הארכת תוקף התקנה כפי שמתפרסם בפרסומים הרשמיים.

תוספת

(סעיף 1(2))

1. תעשייה
2. הקלאות
3. מכרות ומחצבות
4. בניה ובניה הנדסית
5. מוסכים
6. נמלי ים ואויר
7. מוסדות חינוך, מוסדות מחקר, מעבדות ומכוני מחקר.

אהרון אוזן
שר העבודה והרווחה

כ"ד באב התשמ"ד (22 באוגוסט 1983)
(ח"מ 1727-3)

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והזרכת עובדים) התשנ"ט-1999*

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 8 ו-43 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954¹ (להלן - החוק), בהתייעצות עם מועצת המוסד לבטיחות ולגיהות, ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

"בודק מעבדתי מוסמך" - עובד מעבדה מוסמכת שהסמיכו

מפקח העבודה הראשי לערוך בדיקות סביבתיות-תעסוקתיות;

"בדיקה סביבתית-תעסוקתית" - גיטור סביבתי בידי בודק

מעבדתי מוסמך, של גורמים כימיים ופיסיקליים מזיקים, המצויים במקום העבודה או בתהליך עבודה של עובד, שעל פיהם נקבעות רמות החשיפה הסביבתית-תעסוקתית, לרבות רמת חשיפה משוקללת ורמת חשיפה לזמן קצר, במקום עבודה של עובד;

"מחזיק במקום העבודה" - כל אחד מאלה:

(1) המעביד;

(2) במפעל - הבעל או התופש כמפורט בסעיפים 219

עד 221 לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש],

התש"ל-1970²;

(3) בעל מקום העבודה;

1. ס"ח התשי"ד, עמ' 202; התשמ"ב, עמ' 162.

2. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 16, עמ' 337; התשמ"ט, עמ' 114.
* [ק"ת 5996, י"ז באלול התשנ"ט, 29.8.1999, עמ' 1141.]

- (4) המנהל בפועל את מקום העבודה;
- (5) מי שבהשגחתו או בפיקוחו פועל מקום העבודה;
- (6) המנהל בפועל של תאגיד, אם המפעל מצוי בבעלות תאגיד.

"מעבדה מוסמכת" - מעבדה לגיהות תעסוקתית של משרד העבודה והרווחה וכל מעבדה אחרת שמפקח העבודה הראשי הסמיכה לבצע בדיקות סביבתיות תעסוקתיות;

"מפקח עבודה" - כמשמעותו בחוק;

"סיכונים" - סיכוני בטיחות ובריאות הנובעים משימוש בציוד, בחומר, בתהליך ייצור או בכל גורם אחר, במקום עבודה.

2. מסירת מידע בדבר סיכונים

מחזיק במקום עבודה ימסור לעובד במקום העבודה מידע עדכני בדבר הסיכונים במקום, ובפרט בדבר הסיכונים הקיימים בתחנת העבודה שבה מועסק העובד, וכן ימסור לו הוראות עדכניות לשימוש, להפעלה ולתחזוקה בטוחים של ציוד, של חומר ושל תהליכי עבודה במקום.

3. הדרכת עובדים

(א) מחזיק במקום עבודה יקיים הדרכה בדבר מניעת סיכונים והגנה מפניהם (להלן - הדרכה), באמצעות בעל מקצוע מתאים ויוודא שכל עובד הבין את הסיכונים והוא בקיא דיו בנושאי ההדרכה, בהתאם לתפקידו ולסיכונים שלהם הוא חשוף; מחזיק במקום עבודה יחזור ויקיים הדרכה כאמור בהתאם לצורכי העובדים ולפחות אחת לשנה.

(ב) מחזיק במקום עבודה ינקוט אמצעים כדי לוודא שההדרכה שניתנה לעובדים הובנה על ידם כראוי וכי הם פועלים על פיה.

(ג) הדרכה למנהלי עבודה ולעובדי תחזוקה תינתן באמצעות המוסד לבטיחות ולגיהות או מוסד או אדם אחר שאישר לכך מפקח עבודה ראשי.

4. הדרכת נאמני בטיחות

מחזיק במקום עבודה יכשיר את נאמני הבטיחות ואת חברי ועדת הבטיחות כמשמעותם בפרק השני לחוק, לביצוע תפקידיהם לפי סעיף 14 לחוק; הכשרה כאמור תינתן באמצעות המוסד לבטיחות ולגיהות או מוסד או אדם אחר שאישר לכך (מ)פקח עבודה ראשי.

5. שכר ותשלומים אחרים

(א) נערכה הדרכה בהתאם לתקנות אלה ייחשב זמן ההדרכה כזמן עבודה.

(ב) עובד לא יהיה חייב בכל תשלום או תמורה אחרת בעד הדרכה.

6. פנקס הדרכה

מחזיק במקום עבודה ינהל פנקס הדרכה ובו ירשום את אלה:

(1) שמות העובדים שהשתתפו בהדרכה;

(2) מועדי מתן ההדרכה;

(3) סוג ההדרכה;

(4) נושא ההדרכה;

(5) שם המדריך;

(6) כשירותו ותפקידו של המדריך.

7. תמצית מידע בכתב

- (א) מחזיק במקום עבודה ימסור לעובד במקום העבודה, לכל המאוחר ביום תחילת עבודתו, תמצית בכתב של מידע בדבר סיכונים בעבודה שבה הוא מועסק, או הקיימים במקום העבודה או בכל מקום אחר שבו עלול הוא להיחשף להם עקב ביצוע תפקידו.
- (ב) תמצית בכתב, כאמור בתקנת משנה (א), תהיה בשפה העברית והערבית ובשפה נוספת המובנת לרוב העובדים במקום העבודה; המעביד ידאג שתוכנו של המסמך האמור יוסבר לעובד בשפה המובנת לו, אם אינו שולט בשפות שבהן נמסרה התמצית.
- (ג) נשתנו התפקיד או תחנת העבודה של העובד, ימסור לו המחזיק במקום העבודה תמצית בכתב כאמור בתקנת משנה (א) לגבי התפקיד או תחנת העבודה החדשים.

8. סימון ושילוט

מחזיק במקום עבודה יודא שחומרים, ציוד ותהליכי עבודה מסוכנים במקום העבודה יהיו מסומנים בתווית או בשלט אזהרה מתאימים ומובנים, וכן יתקין שלטי הדרכה לשימוש בציוד מגן אישי. המחזיק ידאג שתוכן התוויות והשלטים האמורים יוסבר לעובד בשפה המובנת לו, אם אינו שולט בשפה שבה נכתבו.

9. הודעה

הוכנסו למקום עבודה חומרים, ציוד או תהליכי עבודה חדשים, שיש בהם סיכונים או נתגלה סיכון כאמור בחומר, בציוד או בתהליך עבודה קיימים במקום עבודה, יודיע על כך מיד המחזיק במקום העבודה למפקח העבודה האזורי, לכל רופא תעסוקתי המטפל במקום העבודה, לממונה על הבטיחות ולוועדת הבטיחות, אם ישנם.

10. איסורים

- (א) לא יועסק עובד במקום עבודה אלא אם כן ניתנה לו הדרכה כאמור בתקנות אלה וסופקו לו אמצעי המיגון הנדרשים.
- (ב) במקום עבודה לא ישתמשו בחומר או בציוד ולא יפעילו תהליך עבודה, שיש בהם סיכונים, אלא אם כן ניתנו לגביהם מידע והדרכה ונעשו סימונים, הכל בהתאם לתקנות אלה.

11. תוצאות בדיקה סביבתית

- (א) נערכה בדיקה סביבתית-תעסוקתית במקום עבודה ונתגלה בה שקיימת במקום העבודה רמה חריגה של גורמים מזיקים לבריאות, ימסור המחזיק במקום העבודה, בכתב, את תוצאות הבדיקה הסביבתית לעובדים המועסקים בו והעלולים להיות חשופים לגורמים מזיקים כאמור, וכן הסבר בכתב בדבר הסיכונים שנתגלו בבדיקה ובדבר האמצעים שיש לנקוט להגנה מפניהם.
- (ב) המחזיק במקום עבודה רשאי למסור לעובדים את תוצאות הבדיקה והסבר כאמור בתקנת משנה (א) באמצעות הודעה על לוח המודעות במקום העבודה.

12. בדיקה רפואית

נערכה לעובד בדיקה רפואית במטרה לגלות או למנוע סיכונים, יביאו המוסד הרפואי או הרופא, שערכו את הבדיקה, לידיעת העובד הנבדק, בתוך זמן סביר, את מצב בריאותו, בדרך ובאופן שיראו לנכון.

13. חובות העובד

(א) עובד חייב -

- (1) להודיע למחזיק במקום העבודה על סיכון במקום העבודה שנתגלה לו תוך כדי עבודתו ושלא היה ידוע מקודם;
- (2) להתייצב לכל הדרכה, שהומינו אליה המחזיק במקום העבודה או מי מטעמו, זולת אם היתה סיבה סבירה להעדרו.

(ב) מחזיק במקום עבודה יפרסם את חובות העובד המפורטות בתקנת משנה (א) על לוח המודעות במקום העבודה.

14. פרסום שם הממונה על הבטיחות ומפקח העבודה

מחזיק במקום עבודה יפרסם על לוח המודעות את שם הממונה על הבטיחות, אם מונה, ואת שם מפקח העבודה המפקח על מקום העבודה ואת מספרי הטלפון שבהם אפשר להשיגם.

15. עונשין

העובר על הוראה מהוראות תקנות אלה, דינו - מאסר שישה חודשים, או קנס כאמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.³

16. הגנה

הואשם מחזיק במקום עבודה בעבירה על הוראות תקנה 2 או 3 מחמת שנתגלה פגם או ליקוי בעדכנויות המידע או בנכונות ההוראות שמסר לעובדיו על פי הוראות תקנות אלה, תהא זו הגנה טובה לנאשם אם הוכיח אחת מאלה:

3. ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

- (1) כי נקט אמצעים סבירים כדי לוודא את נכונותם ואת עדכניותם של המידע או של ההוראות שמסר, לפי הענין;
- (2) כי המידע או ההוראות נתקבלו מאת משרד ממשלתי, מוסד של המדינה או מוסד להשכלה גבוהה, שענינם במידע או בהוראות האמורים.

17. תחילה

תהילתן של תקנות אלה שלושים ימים מיום פרסומן.

אליהו ישי
שר העבודה והרווחה

כ"ט באב התשנ"ט (11 באוגוסט 1999)
(חמ 1727-3)

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996*

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 25 ו-43 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954¹ (להלן חוק), בהתייעצות עם מועצת המוסד לבטיחות ולגיהות ולענין מפעל גז לאחר התייעצות עם שר האנרגיה והתשתית, אני מתקינה תקנות אלה:

1. הגדרות

בתקנות אלה -

"אישור כשירות" - אישור בכתב שנתן מפקח העבודה הראשי בדבר קיום כישורים לשמש ממונה על בטיחות במפעל;

"בניה" ו"בניה הנדסית" - כמשמעותם בפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970² (להלן - הפקודה);

"הנדסאי" ו"טכנאי" - מי שרשום כהנדסאי או טכנאי, לפי הענין, במשרד העבודה והרווחה;

"חקלאות" - לרבות מיון, אריזה ושינוע של תוצרת חקלאית בתחומים המפורטים בתוספת הראשונה;

"מבצע בניה" - קבלן ראשי או מזמין, המבצע את העבודה כולה או חלקה באמצעות עובדים שלו או באמצעות קבלנים העובדים למענו;

1. ס"ח התשי"ד, עמ' 202; התשמ"ב, עמ' 202.

2. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 16, עמ' 337.

* ק"ת 5773, ב' באב התשנ"ו, 18.7.1996, עמ' 1444;
ק"ת 5956, ט באדר התשנ"ט, 25.2.1999, עמ' 442.

"מהנדס רשום" - כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים,
התשי"ח-1958³;

"ממונה על הבטיחות" - בעל אישור כשירות שנתמנה בידי מעביד לממונה על הבטיחות, הגיהות ובריאות העובדים במפעל, בהתאם לסעיף 25 (א) לחוק ולפי תקנות אלה (להלן - ממונה);

"מעביד" - כמשמעותו בפקודה, לרבות תופש מקום עבודה;
"מפעל" - כל מקום שחלה עליו חובת מינוי ממונה על בטיחות לפי תקנה 4.

2. חובת קיום אישור כשירות

לא יעסוק אדם כממונה על הבטיחות, ולא יועסק ככזה, אלא אם כן בידו אישור כשירות תקף.

3. מתן אישור כשירות

(א) לא יינתן לאדם אישור כשירות, אלא אם כן הוא אחד מאלה:

(1) בעל תואר מוכר כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958⁴, בתחום מדעי הטבע, הטכנולוגיה או ההנדסה ודומיהם, בעל נסיון של שנתיים לפחות בעבודה במקצועו לאחר סיום לימודיו המקצועיים, ועבר בהצלחה קורס ממונים על בטיחות או קורס שווה ערך, שאישר מפקח העבודה הראשי, במוסד לבטיחות וגיהות או במוסד אחר;

(2) טכנאי או הנדסאי שרכש נסיון של 3 שנים לפחות בעבודה במקצועו, לאחר סיום לימודיו המקצועיים, ועבר

3. סי"ח התשי"ח, עמ' 108.

4. סי"ח התשי"ח, עמ' 191.

בהצלחה קורס ממונים על בטיחות או קורס שווה ערך, שאישר מפקח העבודה הראשי, במוסד לבטיחות וגיהות או במוסד אחר;

(3) מי שהוכיח להנחת דעתו של מפקח העבודה הראשי, כי הוא ראוי להיות ממונה על בטיחות, אף שאין מתקיימות בו הוראות פסקה (1) או (2), ובלבד שהיגו בעל השכלה שוות ערך להשכלה הנדרשת בהן, עבר בהצלחה קורס ממונים על בטיחות או קורס שווה ערך, שאישר מפקח העבודה הראשי, ונסיגו המקצועי בתחום הבטיחות והגיהות, יהיה שלוש שנים לפחות, או אם נתקיימו בו הוראות תקנה 15.

(ב) בעל אישור כשירות חייב להשתתף מדי שנה, בשמונה ימי השתלמויות לפחות, לקידום הידע בנושאי בטיחות וגיהות בעבודתו, במסגרות שיאשר מפקח העבודה הראשי; וידווח מדי שנה למפקח העבודה הראשי על ההשתלמויות שבהן השתתף בשנה החולפת.

(ג) לא מילא בעל אישור כשירות אחר הוראות תקנת משנה (ב), ראשי מפקח העבודה הראשי לבטל את תעודת הכשירות או להתלותה עד למילוי ההוראות כאמור.

4. חובת מינוי ממונה על הבטיחות

אלה חייבים למנות ממונה על הבטיחות:

(1) מחזיק במקום עבודה שחלה עליו פקודת הבטיחות בעבודה, כולה או חלקה, ואשר מועסקים בו חמישים עובדים לפחות;

(2) מחזיק במקום עבודה הנמנה עם הסוגים המפורטים בתוספת השניה ושמועסקים בו חמישים עובדים לפחות;

- (3) מבצע בניה המעסיק, בעצמו או באמצעות קבלני משנה, 100 עובדים לפחות באתרי הבניה בו זמנית;
- (4) מעסיק, המעסיק בחקלאות, 50 עובדים לפחות בו זמנית;
- (5) מחזיק בכל מקום עבודה אחר, שעל סמך הסיכונים בו קבע מפקח אזורי, שיש למנות בו ממונה על הבטיחות, והורה לו, בכתב, לעשות כן.

5. מינוי ממונה על הבטיחות

- (א) מעביד ימנה אדם לממונה על הבטיחות במפעל בעל אישור כשירות.
- (ב) לא ימנה מעביד אדם לממונה על הבטיחות במפעל הנמנה עם הענפים המפורטים בתוספת השלישית, אלא אם כן רכש נסיון של שנתיים לפחות בענף שעמו נמנה המפעל.
- (ג) לפי דרישת מפקח עבודה אזורי יחוייב ממונה על הבטיחות במפעלים כאמור, לעבור בהצלחה, תוך שנה ממועד מינויו, השתלמות ענפית לפי תכנית שאישר מפקח העבודה הראשי.
- (ד) שוכנע מפקח עבודה אזורי כי הסיכונים הקיימים במפעל, שטחו או מספר העובדים בו מחייבים מינוי של יותר מממונה על הבטיחות אחד, ודרש, בכתב, מינוי כאמור, חייב המעביד למנות יותר מממונה אחד, כנדרש.

6. הודעה על המינוי

- (א) המעביד ימסור למפקח עבודה אזורי בקשה לאשר מינוי ממונה על הבטיחות לפי הטופס שבתוספת הרביעית, כאשר ספח הצהרת המתמנה חתום ביד המועמד, ויצרף את המסמכים הנדרשים לפיה.

(ב) אישר מפקח עבודה אזורי את המינוי, יודיע על כך בכתב למעביד ולממונה על הבטיחות, על ידי החזרת הטופס האמור בתקנת משנה (א), כשהוא חתום בידו במקום המתאים, תוך 45 ימים מיום קבלת הבקשה לאישור המינוי.

7. התנגדות למינוי

(א) מפקח עבודה אזורי רשאי להתנגד למינוי פלוני לממונה על הבטיחות במפעל אם לדעתו נתקיים במי שמבקשים למנותו, אחד מאלה:

- (1) לא נתקיימו בו הוראות תקנה 2 או 5(ב);
- (2) אין הוא מסוגל, מסיבות רפואיות, לפי קביעת רופא תעסוקה, למלא תפקיד כאמור;
- (3) תפקידים אחרים שהוא ממלא עלולים להפריע לו במילוי תפקידו;
- (4) ידיעותיו אינן מספיקות בהתחשב בתהליכי העבודה במפעל;
- (5) הורשע בעבירה שלדעת מפקח עבודה אזורי יש בה כדי למנוע ממנו למלא תפקידו באופן ראוי;
- (6) מעמדו, תפקידו וכפיפותו במערך הארגוני לא יאפשרו לו לבצע תפקידו.

(ב) מפקח עבודה אזורי יודיע למעביד, בכתב, תוך 45 ימים מיום קבלת הבקשה לאישור המינוי, על התנגדותו למינוי המוצע, ויפרט את הנימוקים להתנגדותו.

(ג) קיבל מעביד הודעה לפי תקנת משנה (ב), יבטל את המינוי של ממונה על הבטיחות וימנה אדם מתאים אחר במקומו.

8. פסילת מינוי ממונה על הבטיחות

- (א) מפקח עבודה אזורי רשאי בהודעה בכתב למעביד, לפסול מינוי ממונה על הבטיחות בכל אחד מאלה:
- (1) אישור הכשירות של הממונה בוטל בידי מפקח העבודה הראשי;
 - (2) הממונה לא מילא חובה מהחובות המוטלות עליו לפי תקנות אלה;
 - (3) הממונה אינו מסוגל, מסיבות רפואיות, לפי קביעת רופא תעסוקה, להמשיך ולמלא את תפקידו כממונה על הבטיחות;
 - (4) תפקיד נוסף שהממונה ממלא עלול לדעת מפקח עבודה אזורי להפריע לו במילוי תפקידו כממונה על הבטיחות;
 - (5) ידיעותיו של הממונה אינן מספיקות בהתחשב בתהליכי העבודה במפעל שבו הוא משמש, לרבות תהליך חדש שהנהיגו מאז מינויו;
 - (6) הממונה הורשע בעבירה שלדעת מפקח העבודה האזורי יש בה כדי למנוע מילוי תפקידו באופן ראוי;
 - (7) הממונה על הבטיחות לא מילא אחר חובות ההשתלמויות כאמור בתקנות 3(ב) ו-5(ג);
 - (8) מעמדו תפקידו וכפיפיותיו במערך הארגוני אינם מאפשרים לו לבצע תפקידו.
- (ב) הודעה על פסילת המינוי תכלול נימוקים, וייקבע בה מועד לביטול המינוי שלא יפחת מ-60 ימים מיום מסירת ההודעה; ההודעה תימסר, בכתב, למעביד ולממונה על הבטיחות, ומשנמסרה כאמור לא יישמש עוד הממונה בתפקידו, החל במועד שנקבע בהודעה.

9. ערר

- (א) על התנגדות למינוי או על פסילת מינוי של ממונה על הבטיחות רשאי הוא או המעביד לערר תוך שבעה ימים מיום מסירת ההודעה לפי תקנה 7 או 8, לפני ועדת ערר שמינה מפקח העבודה הראשי.
- (ב) בוועדת ערר יהיו המישה חברים, ובהם שניים נציגי שירות הפיקוח על העבודה, אחד שהמליץ עליו הארגון היציג הגדול ביותר של המעסיקים, אחד מהמוסד לבטיחות ולגיהות ואחד שהמליץ עליו הארגון היציג הגדול של העובדים, בהתייעצות עם ארגון הממונים על הבטיחות המייצג את המספר הגדול ביותר של ממונים על הבטיחות. נציג אחד של שירות הפיקוח על העבודה יהיה יושב ראש הוועדה.
- (ג) לא ישב בוועדת ערר מפקח העבודה האזורי שהתנגד למינוי או שפסל את המינוי נושא הערר.
- (ד) יושב ראש ועדת הערר יקבע את מועד ישיבתה, מקומה, וסדר יומה.
- (ה) ועדת הערר תחליט בערר תוך שבועיים מיום שהוגש הערר.
- (ו) החלטות ועדת הערר יתקבלו ברוב דעות הנוכחים בישיבה ובלבד שנכחו בישיבה 3 חברים לפחות ובהם נציג אחד של שירות הפיקוח על העבודה.
- (ז) כל עוד לא ניתנה החלטה בערר לפי תקנת משנה (א), תעמוד ההתנגדות למינוי בתוקף; פסילת המינוי תהיה תקפה החל במועד שנקבע בהודעה לפי תקנה 8(ב).

10. תפקידיו וסמכויותיו של ממונה על הבטיחות

(א) מתפקידו של ממונה על הבטיחות לייעץ למעביד בכל הנוגע לחוקים, לתקנות ולתקנים בעניני בטיחות, לסייע לו ולאנשי צוות הניהול והתכנון בנוגע לבטיחות, גיהות, הנדסת אנוש ובריאות תעסוקתית של העובדים במפעל ולקדם את התודעה בנושאים אלה:

(1) לאתר במפעל מפגעי בטיחות וגיהות, ולהודיע עליהם למעביד;

(2) לוודא קיום התקני בטיחות וגיהות נאותים במפעל;

(3) לדרוש הנהגת סדרי בטיחות וגיהות נאותים במפעל, בתהליכי העבודה, במיתקנים, במבנים, בציוד ובחומרים ובכל שינוי בהם;

(4) לפעול לקיום הוראות תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשמ"ד-1984⁵, ולהכנת תכנית להדרכת עובדים;

(5) לוודא הכנת תכנית בטיחות ועידכונה כנדרש בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית בטיחות), התשמ"ד-1984⁶;

(6) לוודא ביצוע הוראות תכנית בטיחות שהוכנה במפעל והכללת דרישות בטיחות וגיהות בהוראות עדכניות לשימוש, הפעלה, תחזוקה איחסון בטוח של ציוד, של חומרים ושל תהליכי עבודה במפעל;

5. ק"ת התשמ"ד, עמ' 1965.

6. ק"ת התשמ"ד, עמ' 1964.

- (7) לברר סיבותיהן ונסיבותיהן של תאונות עבודה ומחלות מקצוע במגמה להפיק לקחים, לערוך בכתב ממצאים ומסקנות הבירורים ולהציע למעביד צעדים מתאימים למניעת הישנות התאונות; לוודא הדרכת העובדים באשר לנסיבות התאונות ומחלות מקצוע והלקחים שהופקו;
- (8) לרכז את כל המידע והתיעוד הקשור לתאונות עבודה ומחלות מקצוע שאירעו במפעל;
- (9) להכין הוראות בטיחות וגיהות ותמצית בכתב של מידע על הסיכונים בעבודה, פרסומן ועדכון. להשגיח על ביצוע הוראות בטיחות וגיהות ולדווח למעביד על כל מקרה של הפרתן;
- (10) לוודא סימון חומרים, ציוד ותהליכי עבודה מסוכנים והתקנת שילוט הדרכה לשימוש בציוד מגן אישי;
- (11) לוודא ביצוע ביקורת ומעקב על המצב התקין של התקני בטיחות וגיהות, ציוד מגן אישי, של כלי עבודה ושל ציוד החייב בדיקות תקופתיות על פי דין, על פי הוראות היצרן ולפי כללי מקצוע מקובלים;
- (12) לוודא קיום שגרת בדיקות רפואיות לעובדים במפעל החשופים לגורמים שלגביהם קיימת דרישה לעריכת בדיקות אלה;
- (13) לוודא ביצוע בדיקות סביבתיות תעסוקתיות על ידי מעבדות מוסמכות, כאשר קיימת דרישת בדיקה כאמור בחוק או בתקנות; לתעד את ממצאיהן של בדיקות כאמור ולהביא לידיעת המעביד והעובדים את השלכותיהן והאמצעים שיש לנקוט;

- (14) לקבוע הסדרים שיבטיחו תנאי בטיחות וגיהות נאותים בהעסקתם של קבלני חוץ;
- (15) לשתף פעולה עם ועדת הבטיחות המפעלית, ולמסור לה את כל המידע הנדרש לפעילותה השוטפת;
- (16) להורות על הפסקת העבודה כאשר נשקפת סכנה מיידית לחייו או בריאותו של עובד, ולדווח על כך מיד למעביד או לנציגו במקום העבודה;
- (17) לוודא קיום תכנית ושגרת תרגילים למצבי חירום;
- (18) לדווח למפקח עבודה אזרחי, על פי דרישתו, על פעולותיו להעלאת רמת הבטיחות והגיהות ומניעת סיכונים במפעל;
- (19) להילוות אל מפקחי עבודה בביקורי הפיקוח במפעל, אם יידרש לכך.

(ב) הממונה על הבטיחות מוסמך להיכנס לכל מקום במפעל שבו מועסקים עובדים, לבדוק את סידורי הבטיחות והגיהות, ולנקוט בכל הפעולות הנדרשות לצורך מילוי תפקידו כאמור בתקנת משנה (א).

11. חובות המעביד

מעביד שמינה ממונה על הבטיחות במפעל -

- (1) יביא לידיעת העובדים את דבר מינויו ותפקידיו של הממונה על הבטיחות;
- (2) יקבע את מקומו ומעמדו של הממונה על הבטיחות בארגון המפעל, יספק לו את כל האמצעים הדרושים לביצוע תפקידיו, יאפשר לו לבצעם ויוודא כי הוא ממלא תפקידיו כמפורט בתקנה 10;

- (3) יאפשר לו גישה לכל מקום במפעל ומחוץ למפעל שבו מועסקים עובדי המפעל;
- (4) יאפשר השתתפותו בפעולות בטיחות והשתלמויות כנדרש בתקנה 3(ב), לקידום הידע והנסיון שלו בבטיחות, גיהות ובריאות העובדים.

12. פטור

- (א) המעביד הסבור כי אין במפעל סיכונים המצדיקים מינוי ממונה על הבטיחות, רשאי להגיש למפקח העבודה הראשי בקשה מנומקת, בכתב, לפטור את המפעל מן הצורך למנות ממונה על הבטיחות.
- (ב) מפקח העבודה הראשי רשאי לפטור מעביד שחלה עליו חובת מינוי ממונה על הבטיחות לפי תקנות אלה, ממילוי החובה, אם שוכנע כי אין במפעל סיכונים המצדיקים מינוי ממונה על הבטיחות.

12א. עונשין

- העובר על הוראה מהוראות תקנות 2, 4, 5, 6(א), 7(ג) או 11 - דינו קנס שלא יעלה על הקבוע בסעיף 16(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

13. ביטול

- תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשכ"ה-1965⁷ - בטלות (להלן - התקנות הקודמות).

14. תחילה

- תחילתן של תקנות אלו שלושה חודשים מיום פרסומן.

7. ק"ת התשכ"ה, עמ' 2386.

15. הוראות מעבר

מי שערב תחילתן של תקנות אלה היה בידו מינוי תקף לממונה על הבטיחות לפי התקנות הקודמות או מי שעבר בהצלחה קורס ממונים על בטיחות במוסד לבטיחות וגיהות או במוסד אחר, או קורס שווה ערך שאשר מפקח העבודה הראשי, והוכיח, להנחת דעתו של מפקח העבודה הראשי, שהוא בעל נסיון של שנתיים לפחות, כממונה על בטיחות וכאי לאישור כשירות, אף אם אינו עומד בדרישות המפורטות בתקנה 3.

תוספת ראשונה

(תקנה 1, הגדרת "חקלאות")

1. עבודה בכל אחד מאלה: גידולי שדה, גידולי גן, מטעים, בתי צמיחה, משתלות, גני נוי וגנים ציבוריים;
2. גידול בעלי חיים, לרבות גידול דגים, גידול עופות, הדגרת ביצים, גידול מיקנה וגידול דבורים;
3. ייעור והפקת עץ מיערות;
4. הכשרת קרקע למטרות חקלאות המנויות בפרטים 1 עד 3.

תוספת שניה

(תקנה 4(2))

בתי חולים, מוסדות רפואיים

מוסדות להשכלה גבוהה, מכללות

מוסדות מחקר

בתי מלון

בתי מסחר

גמלי תעופה, חברות תעופה

רשויות מקומיות

תאגידים להתישבות שיתופית

תוספת שלישית

(תקנה 5(ב))

כימיה, פרמצבטיקה, פטרוכימיה

חשמל, אלקטרוניקה, מיקרואלקטרוניקה

עבודות בניה

חומרי נפץ, מחצבות ומכרות.

חקלאות

תוספת רביעית

(תקנה 6(א))

(הודעה זו יש לשלוח בדואר רשום)

אל: מפקח העבודה האזורי, אזור

הודעה על מינוי ממונה על הבטיחות

בהתאם לתקנה 6(א) לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996, אני מודיע כי מיניתי את האדם ששמו ופרטיו רשומים להלן לממונה על הבטיחות:

1. פרטים על המפעל:

השם הרשום של המפעל

שם תופש המפעל

מען המפעל: ישוב, רחוב

מספר בית, מיקוד, מס' טלפון

2. פרטי הממונה על הבטיחות: (יש לצרף תצלום הממונה)

שם משפחה, שם פרטי

שם האב, הגיל, מס' הזהות

מען מגוריו

מס' טלפון

השכלה ונסיון בעבודה של הממונה על הבטיחות:

- א. בית הספר הגבוה, או בית הספר הטכני שבו למד ומקומו
- ב. שנת סיום הלימודים
- ג. המקצוע שלגביו קיבל דיפלומה או תעודה (לצרף העתק
- ד. ענף מקצועי מיוחד שלמד או שבו התמחה

- ה. מספר שנות נסיון בעבודה במקצוע
 שם המקצוע
- ו. לאחר שסיים את חוק לימודיו.
 פרטי הנסיון בעבודה בתעשייה (שנים, שמות מפעלים, מהותם ומקומם).
- ז. האם שימש בעבר כממונה על הבטיחות (תקופה, שם המפעל).
- ח. קורסים או השתלמויות בבטיחות וגיחות שבהם השתתף הממונה.
 אישור כשירות (יש לצרף העתק האישור החתום ביד מפקח העבודה הראשי).

3. מינוי הממונה על הבטיחות:

- מילוי התפקיד החל ביום
- א. סמן את הפסקה המתאימה בין הפסקאות שלהלן:
 [] (1) המתמנה שהוא עובד המפעל ויועסק כממונה על הבטיחות, אין לו כיום תפקידים נוספים במפעל;
 [] (2) המתמנה שהוא עובד המפעל, יועסק כממונה על הבטיחות במשרה חלקית; תפקידיו האחרים המפעל ...
 [] (3) המתמנה אינו עובד המפעל והוא יועסק כממונה על הבטיחות לפי חוזה (יש לצרף העתק החוזה).
- ב. בעבודה כממונה על הבטיחות של המפעל יהיה כפוף ארגונית ל.....

.....
 חתימת המעביד

.....
 תאריך

4. הצהרת הממונה על הבטיחות

אני החתום מטה מקבל על עצמי את תפקיד הממונה על הבטיחות במפעל שצוין בהודעה לעיל, ומצהיר כי הפרטים כמפורט בסעיפים 2 ו־3 הם נכונים.

אני מצהיר כי מצב בריאותי תקין ובאפשרותי למלא את התפקיד כנדרש בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על בטיחות), התשנ"ו-1996, וכי ידועות לי סמכויותי והחובות המוטלות עלי לפיהן וכי אפעל על פיהן.

.....
תאריך

.....
חתימת הממונה על הבטיחות

5. לשימוש מפקח עבודה אזורי

אני מאפשר את מינויו של לממונה על הבטיחות במפעל
הערות

.....
תאריך

.....
חתימת מפקח עבודה אזורי

אורה נמיר
שרת העבודה והרווחה

כ"ה באייר התשנ"ו (14 במאי 1996)
(ח"מ 490-3)

תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי - בטיחות בעבודה), התשנ"ו-1995*

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 1 ו-2 לחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1995¹ (להלן - החוק), בהסכמת שר העבודה והרווחה ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

- 1. עבירה מינהלית**
עבירה על סעיף מן המפורטים בטור ב' בתוספת, שבחיקוק מן המפורטים בטור א' לצדו, היא עבירה מינהלית.
- 2. קנס מינהלי קצוב**
לעבירה מינהלית כאמור בתקנה 1 יהיה קנס מינהלי קצוב כקבוע לצדה בטור ג' בתוספת.
- 3. עבירה מינהלית חוזרת**
הקנס הקבוע לעבירה מינהלית חוזרת יהיה כפל הקנס המינהלי הקבוע לעבירה המינהלית; לעניין זה, "עבירה מינהלית חוזרת" - כאמור בתקנה 1(א)(2) לתקנות העבירות המינהליות, התשמ"ו-1986².
- 4. תחילה**
תחילתן של תקנות אלה, לרבות לעניין סעיף 32 לחוק, שלושים ימים מיום פרסומן.

1. ס"ח התשמ"ו, עמ' 31; התש"ן, עמ' 86.
2. ס"ח התשמ"ו, עמ' 774; התשמ"ז, עמ' 526.
* [ק"ת 5711, ט"ז בחשוון התשנ"ו, 9.11.1995, עמ' 62.]

תוספת (תקנות 1 ו־2)

טור א' החיקוק	טור ב' הסעיף/התקנה	טור ג' קנס מינהלי קצוב בשקלים חדשים
1. חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954 ³	38, 8 (ד) עד (ו), 14, 36 (א) (3) לענין סעיף 35; 36 (ב) לענין סעיפים 16 (ב), 23 (2) ו־25 (א); 36 (ג); 36 (ד) לענין סעיפים 3 (7) ו־8 (א)	3000
2. תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשמ"ד-1984 ⁴	14 לענין תקנות 1 עד 13	1400 לכל עובד שלגביו נעברה העבירה
3. פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התשל"ל-1970 ⁵	סעיף 225 בצירוף סימן א' לפרק ט', לענין סעיפים 16 עד 18, 21, 26 עד 30, 33, 34, 37, 41, 44, 45, 49 עד 57, 59 עד 65, 69, 72 עד 77, 80 עד 87, 90 עד 92, 94, 96 עד 99, 100 א, 106 עד 108, 116 עד 120, 126 עד 128, 140, 142, 144, 145, 147, 148, 154, 155, 157, 158, 166, 170, 192, 196 עד 200, 204, 205, 208, 212, ו־213 227 לענין סעיף 46, 228 לענין סעיף 119 א, 229 רישה, 230 עד 232, 234	3000
4. פקודת תאונות ומחלות משלח־יד (הודעה), 1945 ⁶	8 לענין סעיפים 3 ו־5	3000

דוד ליבאי
שר המשפטים

ל' בתשרי התשנ"ו (24 באוקטובר 1995)
(חמ 1922-3)

3. ס"יח התשי"ד, עמ' 202; התשמ"ט, עמ' 113.
4. ק"ית התשמ"ד, עמ' 1965; התשנ"ד, עמ' 2.
5. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 16, עמ' 337; ס"יח התשמ"ט, עמ' 114.
6. ע"יר 1945, תוס' 1, עמ' 62.